

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 12. november 2004

./. Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering aktuelt notat, rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 22.-23. november 2004.

Med venlig hilsen

Kent Harnisch

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

8. kontor

11. november 2004

FVM 232

AKTUELT NOTAT**Rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 22. – 23. november 2004**

1. Forslag til Rådets forordning om beskyttelse af dyr under transport og dermed forbundne aktiviteter og om ændring af direktiverne 64/432/EØF og 93/119/EF
KOM (2003) 4251
Vedtagelse
side 4
2. *Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om etablering af en bæredygtig landbrugsmodel for Europa ved hjælp af den fælles landbrugspolitik – reformforslag for sukkersektoren*
KOM (2004) 499
Drøftelse
side 4
3. **Udvikling af landdistrikterne:**
 - (a) Forslag til Rådets forordning om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL)
KOM (2004) 490
side 11
 - (b) Forslag til Rådets forordning om finansiering af den fælles landbrugspolitik
KOM(2004) 489
Drøftelse
side 27
4. Samarbejde vedrørende landbrugsrelateret forskning
KOM-dokument foreligger ikke
Orientering fra formandskabet
side 31
5. *Forslag til Rådets forordning om fastsættelse for fangståret 2005 af orienteringspriserne og af EF-producentpriserne for visse fiskerivarer i henhold til forordning (EF) nr. 104/2000*
KOM-dokument foreligger ikke
Vedtagelse
side 34
6. Norge – Bilateral aftale mellem EU og Norge
Drøftelse/Fælles position
side 35
7. Forslag til Rådets forordning om elektronisk fremsendelse af fiskerioplysninger og om anvendelse af systemer til detektion af fartøjer
KOM (2004) 724
Generel indstilling
side 37
8. **Forslag til Rådets forordning om Den Europæiske Fiskerifond**
KOM (2004) 497
Drøftelse
side 40

9. Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 2340/2002 og (EF) 2347/2002 for så vidt angår fiskerimuligheder for dybhavsarter for de medlemsstater, der tiltrådte i 2004
KOM (2004) 685
Vedtagelse *side 53*
10. Forvaltning af fiskeriet i Østersøen
Kom. dok. foreligger ikke
Drøftelse *side 54*
11. Rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om anvendelsen af Rådets forordning (EF) nr. 2702/1999 om oplysningskampagner og salgsfremmende foranstaltninger for landbrugsprodukter i tredjelande og Rådets forordning (EF) nr. 2826/2000 om oplysningskampagner og salgsfremstød for landbrugsprodukter på det indre marked samt forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 2702/1999 om oplysningskampagner og salgsfremmende foranstaltninger for landbrugsprodukter i tredjelande og forordning (EF) nr. 2826/2000 om oplysningskampagner og salgsfremstød for landbrugsprodukter på det indre marked.
KOM (2004) 233
Vedtagelse (formentlig a-punkt) *side 57*
12. Rapport fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om forenklingen af markedsordningen for frugt og grøntsager
KOM (2004) 549
Vedtagelse af rådskonklusioner (formentlig a-punkt) *side 62*
13. Forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 66/401/EØF, 66/402/EØF, 2002/54/EF, 2002/55/EF og 2002/57/EF for så vidt angår undersøgelser foretaget under officielt tilsyn og ligestilling af frø produceret i tredjelande
KOM(2004) 263
Vedtagelse (formentlig a-punkt) *side 65*
14. Forslag til Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 2007/2000 om exceptionelle handelsforanstaltninger for lande og territorier, der deltager i eller er knyttet til Den Europæiske Unions stabiliserings- og associeringsproces samt om ændring af forordning (EF) nr. 2820/98 og ophævelse af forordning (EF) nr. 1763/1999 og forordning (EF) nr. 6/2000
KOM (2004) 739
Vedtagelse (formentlig a-punkt) *side 68*

NOTAT OM RÅDSMØDE (LANDBRUG OG FISKERI) den 22. – 23. november 2004

1. Forslag til Rådets forordning om beskyttelse af dyr under transport og dermed forbundne aktiviteter og om ændring af direktiverne 64/432/EØF og 93/119/EF KOM (2003) 425

Forslaget henhører under Justitsministeriets ressort. Der henvises til særskilt notat fra Justitsministeriet.

2. Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om etablering af en bæredygtig landbrugsmodel for Europa ved hjælp af reformen af den fælles landbrugspolitik – reformforslag for sukkersektoren KOM (2004) 499

Revideret genoptryk af grundnotat af 13. august 2004. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen har ved KOM (2004) 499 af 14. juli 2004 fremsendt meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet: opstilling af en bæredygtig landbrugsmodel for Europa på grundlag af landbrugsreformen – reform af sukkersektoren. Meddelelsen indeholder forslag om en gradvis nedsættelse af EU's interne priser herunder de institutionelle støttepriser samt minimumsprisen for sukkerroer. Endvidere vil interventionssystemet blive erstattet med en referencepris og kvotesystemet foreslås ændret således, at A- og B-kvoterne sammenlægges og nedskæres.

Prisnedsættelserne må forventes at medføre et indkomsttab for sukkerproducenterne, hvorfor Kommissionen foreslår en delvis kompensation i form af en national kuvert, som skal bruges til direkte indkomststøtte til producenterne. Prisreduktionerne vil have økonomiske konsekvenser for visse fabrikker, for hvilke der foreslås en ophørsordning.

Samhandlen med tredjelande vil fortsat blive reguleret ved hjælp af eksportstøtte, importafgifter og præferenceaftaler. Præferenceaftaler og præferenceimporten vil fortsætte, men med en nedsættelse af importprisen svarende til den fastsatte referencepris. For så vidt angår AVS-landene og Indien vil Kommissionen tage initiativ til en dialog med disse lande med henblik på at gennemføre handels- og udviklingsmæssige tiltag.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2004) 499 af 14. juli 2004 fremsendt meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet: opstilling af en bæredygtig landbrugsmodel for Europa på grundlag af landbrugsreformen – reform af sukkersektoren. Meddelelsen er oversendt til Rådet den 15. juli 2004.

Kommissionen er i henhold til markedsordningen for sukker (artikel 50 i Rådets forordning (EF) nr. 1260/2001) forpligtet til i 2003 at forelægge en rapport om sukkersektoren eventuelt ledsaget af passende forslag. Således har Kommissionen ved KOM (2003) 554 af 23. september 2003 fremlagt en meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet om opstilling af en bæredygtig landbrugsmodel for Europa på grundlag af landbrugsreformen for så vidt angår tobaks-, olivenolie-, bomulds- og sukkersektorerne. Meddelelsen er oversendt til Rådet den 25. september 2003. Denne meddelelse er blevet drøftet ved flere møder i Rådet (landbrug og fiskeri) i løbet af 2003.

Til opfølgning på den første meddelelse og drøftelserne heraf har Kommissionen ved KOM (2004) 499 af 14. juli 2004 fremlagt en ny meddelelse, der konkretiserer mulighederne for at reformere sukkersektoren. Den nye meddelelse blev præsenteret på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19. juli 2004.

Meddelelsen er sat på dagsordenen for det kommende rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 22.-23. november 2004

med henblik på drøftelse.

I oktober 2004 har WTO i en sag anlagt af Brasilien, Thailand og Australien konkluderet, at EU's sukkerordning på visse områder er i modstrid med WTO-reglerne. Det konkluderes således i panelrapporten blandt andet, at EU ikke har kunnet påvise, at eksporten af sukker udover det bundne niveau ikke er subsidieret, og det konkluderes, at EU's eksport af C-sukker er subsidieret eksport. Herudover konkluderes det, at EU's eksport af den mængde sukker, som svarer til mængden af sukker, som EU importerer i henhold til præferenceaftalen med AVS-landene samt Indien, også skal defineres som EU sukker med eksportsstøtte. EU har appelleret sagen, og afgørelsen på appelsagen forventes i foråret 2005. Kommissionen har oplyst, at man næppe vil komme med et egentligt forslag til reform af sukkersektoren i form af en juridisk tekst, før appelsagen er afgjort. Det er derfor uklart, i hvilket omfang, der fortsat kan forhandles på basis af Kommissionens seneste meddelelse.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet der er tale om en meddelelse.

Formål og indhold

Kommissionens meddelelse indeholder forslag om en gradvis nedsættelse af EU's interne priser. Forslaget tager udgangspunkt i det såkaldte scenarie 2 i Kommissionens første meddelelse KOM (2003) 554.

Nedsættelsen af de institutionelle støttepriser vil ske i to trin. Fra 2005/2006 nedsættes den i øjeblikket gældende interventionspris for sukker (631,9 €/t) til en referencepris på 506 €/t og fra 2007/2008 til 421 €/t. Det svarer således til en nedsættelse på 20 % i første trin. Med sidste trin nås en nedsættelse på i alt 33 % af den nuværende interventionspris.

Minimumsprisen for sukkerroer vil ligeledes blive sat ned i to trin. Fra 2005/2006 sker en nedsættelse til 32,8 €/t og i 2007/2008 til 27,4 €/t. Det svarer til en nedsættelse på 25 % i første trin. Med sidste trin nås en nedsættelse på i alt 37 % af den nuværende minimumspris.

Interventionssystemet vil blive erstattet med en referencepris, jf. ovenfor. Samtidig indføres et system for privat oplagring (såkaldt PO). Referenceprisen skal benyttes:

- til at fastlægge en minimumspris for sukkerroer til producenterne,
- til at fastlægge udløsningsniveau for ordningen med privat oplagring,
- som basis for beregning af grænsebeskyttelse og
- fungere som en garantipris under mekanismen vedrørende præferenceimport.

Kvotestystemet foreslås ændret således, at A- og B-kvoterne sammenlægges og nedskæres, så de i højere grad kommer på linje med det interne forbrug i EU på ca. 16 mio. tons. Den sammenlagte A- og B kvote forventes nedsat med 1,3 mio. tons til at starte med og derpå 0,5 mio. tons pr. år i tre år. I alt en nedskæring på 2,8 mio. tons til 14,6 mio. tons. Bestemmelserne vedrørende produktion af C-sukker opretholdes uden ændringer (C-sukker produktionen i EU-25 forventes at blive ca. 3 mio. tons)². Der indføres en progressiv og proportional forøgelse af kvoten for isoglucose med 100.000 tons pr. år i tre år fra 2005/2006. Det foreslås, at kvoterne fremover vil kunne handles på tværs af landegrænserne i EU uden, at det dog er specificeret nærmere, hvordan dette skal ske i praksis.

Prisnedsættelserne må forventes at medføre et indkomsttab for sukkerproducenterne. Kommissionen foreslår derfor en delvis kompensation i form af en national kuvert, som skal bruges til direkte indkomststøtte til producenterne. Støtten vil svare til 60 % af det estimerede indkomsttab (delvis kompensation). I Danmark betyder det for 2005/2006 og 2006/2007 en national kuvert på 19 mio. € svarende til ca. 2.850 kr. pr. ha og fra 2007/2008 en national kuvert på 30 mio. €, svarende til ca. 4.500 kr. pr. ha.

Medlemslandene skal indpasse den direkte støtte (national kuvert) under enkeltbetalingsordningen enten på grundlag af arealet med sukkerroer svarende til produktionen af kvotesukker i referenceperioden eller på grundlag af det samlede areal med sukkerroer i referenceperioden. I den regionaliserede model indrømmes en vis fleksibilitet for så vidt angår medlemslandenes fastlæggelse af balancen mellem enkeltbetalingerne og regionale eller nationale gennemsnit. Den nationale kuvert vil i givet fald kunne fordeles helt eller delvis på alle støtteberettigede arealer (betalingsrettigheder).

Prisreduktionerne vil have økonomiske konsekvenser for visse fabrikker. Der foreslås en ophørsordning for de

fabrikker, der ikke kan fortsætte produktionen, og hvis kvote ikke overtages af andre. Hensigten er at sikre den miljømæssige standard på fabriksområderne samt genplacering af arbejdsstyrken. Til fremme af strukturtilpasningen på EU-plan foreslås det, at kvoterne kan omsættes mellem medlemslandene.

Ophørsordningen anvendes på medlemsstatsniveau over en periode på 5 år. Der fastsættes en EU-medfinansiering på 50 % (75 % i mål 1 områder). Udgangspunktet vil være et enhedsstøttebeløb på 250 €/ton kvotesukker, som er forarbejdet af den pågældende fabrik. I så fald annulleres den tilsvarende kvote på den fabrik, der lukker. Den finansielle konvolut vil blive fastsat årligt på baggrund af anmodning fra medlemsstaterne.

Produktionsrestitutionerne til den kemiske industri forventes dog afskaffet fra 2005/2006. Kommissionen har oplyst, at man på anden måde vil sikre industrien sukker til konkurrencedygtige priser i første omgang ved, at C-sukker kan anvendes.

Samhandlen med tredjelande vil fortsat blive reguleret ved hjælp af eksportstøtte, importafgifter og præferenceaftaler. Præferenceaftaler og præferenceimporten vil fortsætte, men med en nedsættelse af importprisen svarende til den fastsatte referencepris.

Den foreslåede reform må forventes at få konsekvenser for sukkersektoren i EBA-landene, AVS-landene og Indien. Kommissionen vil derfor tage initiativ til dialog med disse lande med henblik på at gennemføre handels- og udviklingsmæssige tiltag. Kommissionen foreslår, at der indføres særlige tiltag for at hjælpe landene med tilpasning til en ny markedssituation. Disse tiltag kan bl.a. omfatte:

- forbedring af konkurrencedygtighed, hvor sukkersektoren er økonomisk levedygtig
- støtte til afgrødevæksling, hvor forbedring af sukkersektorens konkurrencedygtighed ikke er bæredygtig.

Kommissionen foreslår, at disse foranstaltninger frem til 2006 finansieres via fleksibilitetsinstrumentet, og derefter indarbejdes i de finansielle perspektiver for 2007-2013.

I lyset af usikkerheden om resultatet af den igangværende WTO-runde samt effekterne af Everything But Arms (EBA) initiativet, foreslår Kommissionen en evaluering af den foreslåede reform i 2008.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om sagen på nuværende tidspunkt, idet der alene er tale om en meddelelse. Først når der foreligger et egentligt forslag fra Kommissionen i form af juridiske tekster, skal Europa-Parlamentet udtale sig.

Konsekvenser

Det er endnu ikke muligt at opgøre de præcise konsekvenser af forslaget.

Kommissionen forventer, at nedsættelsen af priserne sammen med reduktionen af kvoterne vil medføre en reduktion af produktionen af kvotesukker i EU-25 fra de nuværende 17,3 mio. tons pr. år til 14,5 mio. tons pr. år. Der forudses en stigning i importen på 0,5 mio. tons til 2,4 mio. tons. Forbruget vil være 16,1 mio. tons. Ifølge Kommissionen vil der ske en begrænsning af eksporten med restitution til ca. 0,4 mio. tons. Desuden vil der stadig blive produceret en vis mængde C-sukker (uden for kvoten), som dog kan eksporteres uden restitution.

Sukkerproduktionen må på baggrund af de forventede muligheder for handel med sukkerkvoter på tværs af medlemslandene forventes at koncentrere sig om de mest konkurrencedygtige dele af EU (især Tyskland, Frankrig, Storbritannien og Østrig). AVS-landene og øvrige lande under EBA-initiativet vil miste indtægter fra deres eksport af sukker til EU svarende til forskellen mellem den nuværende interventionspris og den nye referencepris (en reduktion på 33 %), men vil fortsat nyde godt af præferenceaftalerne med fri eksport til EU til priser, der fortsat vil ligge betydeligt over verdensmarkedsprisen.

Udgifterne på EU's budget til det forventede forslag om en reform af sukkersektoren svarer ifølge Kommissionen til det nuværende udgiftsniveau. Udgifterne til de nye tiltag der forventes foreslået i denne sektor (1.340 mio. € i direkte støtte ved fuld implementering i 2007/08), vil således blive opvejet af besparelserne fra reduktioner i udgifter til eksportrestitutioner og fra afskaffelsen af produktionsrestitutioner for den kemiske industri samt raffinaderistøtten. Dog forventes stadigvæk udgifter på i alt 200 mio. € til restitutioner for eksport af sukker (100 mio. €) samt af sukker i forarbejdede produkter (100 mio. €). Produktionsafgifter vil desuden blive reduceret og afskaffet, når sukkerkvoterne er på linje med det interne forbrug i EU.

EU's sukkerroeproducenter foreslås delvist kompenseret for indtægtstab. Kompensationen til de danske sukkerroeproducenter forventes fra og med 2007/08 at være på ca. 224 mio. kr. (30 mio. €), der – fordelt på sukkerroearbejdet i 2003/04 – svarer til ca. 4.500 kr. pr. ha. Denne kompensation er større end den kompensation til sukkerroeproducenterne, der indgår i den danske strategi for en fuld liberalisering af sukkermarkedet. Det fremgår ikke af meddelelsen, hvordan Kommissionen har beregnet kompensationen.

Høring

Meddelelsen har været i høring i §2-udvalget (landbrug).

Danmarks Naturfredningsforening er tilfreds med, at en reform af sukkersektoren på vej. Foreningen vil dog gerne understrege, at der er behov for en gennemgribende reform af sukkersektoren. Hensyn til miljø og u-lande bør veje langt tungere, end i Kommissionens oplæg, som vil medføre, at sukker- og roeproducenter, fortsat vil være blandt de absolut mest begunstigede af EU's landbrugspolitik.

Eksportstøtten bør afskaffes fra starten af reformperioden, og kvoter bør indrettes efter, at der ikke fra EU skal flyde subsidieret og krydssubsidieret sukker ud på verdensmarkedet. Danmark bør fortsat arbejde for liberalisering af sukkersektoren. Enhver form for fremtidig støtte til sukkersektoren i EU bør gå til natur- og miljøformål, landdistriktsudvikling og forbedring af kvalifikationerne hos dem, der bliver ledige i sektoren. Danmark bør arbejde for, at AVS-lande kompenseres for indtægtsfald som følge af lavere sukkerpriser i EU uden, at midlerne tages fra det eksisterende bistandsbudget, dvs. andre fattige lande.

Landbrugsraadet anerkender behovet for at reformere markedsordningen for sukker, således at sektoren tilpasses reformen på det øvrige landbrugsområde, men har blandt andet følgende bemærkninger til Kommissionens udspil:

Landbrugsraadet gør opmærksom på, at en ikrafttrædelse den 1. juli 2005, dvs. ét år før udløbet af den nuværende markedsordning, er forbundet med betydelige problemer og omkostninger for sukkerroeværkerne og opfordrer derfor til, at en reform først gennemføres i 2006. Landbrugsraadet er opmærksom på at fortsættelsen af markedsordningen til 2006 vil medføre, at der i 2005 vil blive tale om dobbeltstøtte til sukkerroearbejdet og opfordrer Fødevareministeriet til at sikre en overgangsordning, der dels sikrer at en sådan dobbeltstøtte ikke vil blive udbetalt, og dels sikrer, at sukkerroeværkerne ikke efterfølgende forhindres i at indtræde i reformen med de arealer, de tidligere har dyrket sukkerroer på.

Landbrugsraadet accepterer, at sukkerprisen som led i en reform må tilnærme sig prisniveauet på verdensmarkedet. Med hensyn til reduktionen af prisen på sukkerroer bemærker Landbrugsraadet, at prisreduktionen skal kædes nøje sammen med kompensationen til de berørte landmænd. I den forbindelse finder Landbrugsraadet den foreslåede kompensation på 60 % for utilstrækkelig. Landbrugsraadet har beregnet, at inkl. de 60 % kompensation vil de berørte landmænd opnå et nettotab på ca. 4.500 kr. pr. ha., hvorfor der efter Landbrugsraadets opfattelse er behov for en markant højere kompensation. Landbrugsraadet støtter, at hele kompensationen tildeles i form af afkoblet støtte til de berørte sukkerroedyrkere.

Landbrugsraadet mener, at kompensationsbeløbet skal udbetales med det første år under en ny markedsordning som referenceår (2005 eller 2006). Fordelingen skal ske som følger:

Alle arealer med sukkerroer i første år (2005 eller 2006) tildeles ”standardpræmien” på ca. 2.370 kr. pr. ha. Den resterende del af kompensationen fordeles, ligeledes som afkoblet støtte, i forhold til den enkelte dyrkers kontrakt (ton polsukker) med sukkerfabrikken (2005 eller 2006). Herved sikres, at alle arealer modtager ”standardpræmien” pr. ha via kompensationsbeløbet til sukker. Endvidere sker tildelingen i videst mulige omfang som kompensation for pristabet på kvoter, hvilket er Kommissionens intention.

Prisreduktionen berører ligeledes prisen på sukker fra en række ulande (Indien, AVS-lande og lande under EBA-aftalen) og Landbrugsraadet henviser til, at landene under EBA-aftalen selv har bedt Kommissionen om en ændring af EBA-aftalen til en kvotebaseret adgang frem til 2019.

Landbrugsraadet støtter sammenlægningen af A- og B-kvoten og at der sker en vis reduktion af den samlede kvote. Efter Landbrugsraadets opfattelse er den foreslåede reduktion større end, hvad der er betinget af f.eks. EBA-aftalen og WTO. Efter Landbrugsraadets opfattelse bør en eventuel kvotereduktion gennemføres med samme procentvise andel for alle lande.

Landbrugsraadet finder, at der er behov for en nærmere specifikation af systemet for handel med sukkerkvoterne over landegrænserne og forudsætninger for ophørsstøtte. Det er dog grundlæggende Landbrugsraadets opfattelse, at rettigheden til kvoten tilhører landmændene, således at kvoten og de nuværende kontrakter ikke kan handles eller bringes til ophør uden landmændenes økonomiske medvirken og accept.

Landbrugsraadet finder det paradoksalt, at man samtidig med et oplæg til reduktion af sukkerkvoten med 2,8 mio. tons foreslår at øge produktionen af det alternative sødestof isoglucose med 300.000 tons. Landbrugsraadet kan derfor ikke støtte udvidelsen af isoglucose-kvoten.

LO er generelt tilhænger af en tilnærmelse af landbrugspolitikken til markedsvilkår. LO vil dog gerne fremhæve vigtigheden af en overgangsperiode af hensyn til beskæftigelsen. LO finder, at der er behov for en særlig indsats overfor de ansatte, der bliver ramt af omlægningerne, således at pågældende lønmodtagere får lejlighed for at opnå anden beskæftigelse.

På mødet i § 2-udvalget den 9. november 2004 henviste Landbrugsraadet til det tidligere afgivne høringssvar. Samtidig understregede Landbrugsraadet, at der skal findes en løsning på, hvorledes det undgås at udbetale dobbeltstøtte til sukkerroeværkerne i 2005. Det kan f.eks. gøres i form af en nul-støtte til sukkerroeproducenterne eller ved en konkret aftale om tilbagebetaling. Landbrugsraadet understregede endvidere, at der burde findes løsninger i forhold til WTO vedrørende C-sukkerkvoten, idet denne burde fragå i det følgende års samlede kvote.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat i sagen den 13. august 2004.

Det foreløbige indhold af Kommissionens meddelelse (KOM (2004) 499) blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 16. juli 2004 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 19. juli 2004, jf. aktuelt notat af 8. juli 2004.

Der blev oversendt orienterende notat til Folketingets Europaudvalg den 29. marts 2004 om forslag fra LDC-landene til EU om tilpasning af EBA-initiativet i forbindelse med den forestående reform af EU's sukkersektor.

Den første meddelelse (KOM (2003) 554) blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 14. november 2003 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 17. november, jf. aktuelt notat af 6. november 2003. Der blev oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg om den første meddelelse den 20. oktober 2003.

Den første meddelelse har desuden været forelagt Folketingets Europaudvalg den 10. oktober 2003 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 13. oktober 2003, jf. aktuelt notat af 3. oktober 2003. Det forventede indhold af den første meddelelse blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 26. september 2003, jf. aktuelt notat af 19. september 2003.

3. Udvikling af landdistrikterne:

(a) Forslag til Rådets forordning om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) KOM (2004) 490

Revideret genoptryk af grundnotat af 12. august 2004. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionens forslag til Rådets forordning om støtte til landdistriktudvikling fra den Europæiske Landbrugsfond for Landdistriktudvikling dækker programperioden 2007-2013.

Det overordnede formål for forordningsforslaget er at fremme en bæredygtig udvikling af landdistrikterne i forlængelse af indkomst- og markedspolitikken under den fælles landbrugs- og samhørighedspolitik. Aktiviteterne

skal rette sig mod forbedring af landbrugets og skovbrugets konkurrenceevne, forbedring af miljøet og forholdene i landdistrikterne og forbedring af livskvaliteten i landdistrikterne og fremme af diversificering af de økonomiske aktiviteter.

Medlemslandene skal udarbejde et eller flere landdistriktsprogrammer for hele programperioden 2007-2013. Kommissionen foreslår, at den fremtidige politik på landdistriktsområdet bygges op omkring 3 overordnede tematiske akser for landdistriktsudvikling: 1) Forbedring af landbrugets og skovbrugets konkurrenceevne (artikel 19-33), 2) Arealforvaltning, miljø og landskab (artikel 34-48) og 3) Diversifikation og livskvalitet i landdistrikterne (artikel 49-59). Forslaget indeholder også elementer vedrørende finansieringen (EU-medlemsstat) og statsstøtte.

Beskyttelsesniveauet skønnes at kunne blive forbedret grundet den mere strategiske tilgang samt en bedre integration af fødevarerikkerhed og -kvalitet, dyrevelfærd og miljø.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2004) 490 endelig af 14. juli 2004 fremsendt forslag til Rådets forordning om støtte til landdistriktsudvikling fra den Europæiske Landbrugsfond for Landdistriktsudvikling. Forslaget er oversendt til Rådet den 15. juli 2004.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 36 og artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Kommissionen har udarbejdet et arbejdsdokument (SEC (2004) 931) i form af en rapport med udvidede effektvurderinger af landdistriktspolitikken til brug for forberedelse af forslaget til en ny politik på landdistriktsområdet for programperioden 2007-2013. Rapporten er offentliggjort på Kommissionens hjemmeside.

Forslaget blev præsenteret på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19. juli 2004. Forslaget er sat på dagsordenen for det kommende rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 22.-23. november 2004 med henblik på drøftelse.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet forslaget er et led i den fælles landbrugspolitik.

Formål og indhold

Med Dagsorden 2000 blev landdistriktspolitikken indarbejdet som søjle II i den fælles landbrugspolitik. På den ene side for at ledsage og understøtte landbrugspolitikken og på den anden side for at skabe sammenhæng med strukturpolitikken. Forordningsforslaget dækker programperioden 2007-2013, og skal afløse den nugældende Rådsforordning (EF) nr. 1257/1999 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (landdistriktsforordningen). Landdistriktsforordningen udgør EU-grundlaget for de nationale landdistriktsprogrammer, som medfinansieres af EU.

Kommissionen sammenfatter i den forklarende note til forslaget de udfordringer og problemer, som landdistrikterne står overfor, og som landdistriktspolitikken skal bidrage til at afhjælpe, på følgende måde:

- Økonomiske udfordringer – lave indkomster, ældre befolkning og større afhængighed af primærsektoren.
- Sociale udfordringer – høj arbejdsløshed, lav befolkningstæthed, fraflytning, ringere serviceudbud, risiko for social udstødning og færre jobmuligheder.
- Miljømæssige udfordringer – opretholdelse af balance i natur og miljø.

Der henvises til konklusionerne fra Salzburg-konferencen om EU's landdistriktspolitik og konklusionerne fra det Europæiske Råd i Lissabon og Göteborg om at gøre EU til det mest konkurrencedygtige, vidensbaserede økonomiske område inden 2010 samt at understøtte miljømæssig og social bæredygtighed. I Kommissionens meddelelse om de finansielle perspektiver for perioden 2007-2013 indgår tre hovedmål for landdistriktspolitikken: konkurrencedygtighed, miljø og landskab samt generel landdistriktsudvikling.

Kommissionen fremhæver, at vigtigheden af EU-dimensionen i landdistriktsudviklingen ligger i

- **at ledsage og komplementere yderligere reform af den fælles landbrugspolitik og at sikre sammenhæng med instrumenterne og politikken under søjle 1 i den fælles landbrugspolitik**
- **at bidrage til andre prioriterede EU- politikker, herunder bæredygtig forvaltning af naturressourcer,**

innovation og konkurrencedygtighed i landdistrikterne og økonomisk og social samhørighed.

Politikken foreslås realiseret gennem finansiering fra en enkelt landdistriktsfond med fokus på bl.a. fælles EU-strategier, forenkling, større sammenhæng mellem støtteordningerne og mellem programmerne, højere grad af uddelegering af ansvar, øget gennemsigtighed samt styrket overvågning og evaluering. Der er ifølge Kommissionen desuden behov for at etablere dialog på alle niveauer af aktører, skabe netværk og udveksle erfaringer.

Kommissionen foreslår overordnet, at der i forordningen fastsættes:

- Generelle regler for EU-støtte for landdistriktsudvikling
- Målsætninger for politikken for landdistriktsudvikling
- Strategisk ramme for landdistriktsudvikling
- Akser og støtteordninger for landdistriktsudvikling
- Regler for samarbejde, programmering, evaluering, finansiel styring, overvågning og kontrol.

Målsætninger

Ifølge forordningsforslaget er det overordnede formål at fremme en bæredygtig udvikling af landdistrikterne i forlængelse af indkomst- og markedspolitikken under den fælles landbrugs- og samhørighedspolitik.

Aktiviteterne skal rette sig mod følgende målsætninger (artikel 4):

- Forbedring af landbrugets og skovbrugets konkurrenceevne igennem støtte til omstrukturering.
- Forbedring af miljøet og landskabet gennem støtte til arealforvaltning.
- Forbedre livskvaliteten i landdistrikterne og tilskynde til diversificering af den økonomiske aktivitet.

Forordningsforslagets politik skal ifølge Kommissionen baseres på følgende grundprincipper: komplementaritet, samhørighed og lighed, partnerskab, subsidiaritet samt ligestilling mellem mænd og kvinder.

Strategisk planlægning

Det fremgår af forordningsforslaget, at Kommissionen bemyndiges til at fastlægge strategiske retningslinjer for forberedelsen og gennemførelsen af programmeringen samt de fælles EU-strategiske prioriteter for gennemførelsen af hver af de tre tematiske akser, der foreslås i forordningen, og som er beskrevet neden for. Dette skal ske inden for en frist på tre måneder fra ikrafttrædelsen af forordningen.

Medlemslandene udarbejder en strategisk plan for den nationale landdistriktspolitik, hvori der redegøres for sammenhængen med Fællesskabets strategi og de nationale og regionale strategier.

Fra 2008 skal medlemslandene en gang om året rapportere til Kommissionen om status for gennemførelse af den nationale strategi og målsætninger, og om hvordan der er bidraget til gennemførelsen af EU-strategien. Dette sker på baggrund af indikatorer defineret i landdistriktsprogrammerne.

Kommissionen vil fra 2009 og i hvert af de efterfølgende år udsende en rapport med syntesen af medlemslandenes indberetninger, herunder i forhold til hvordan den overordnede EU-strategi skrider frem.

Programmering

Inden for rammerne af EU-strategien og den nationale strategi skal medlemslandene udarbejde et eller flere landdistriktsprogrammer for hele programperioden 2007-2013. Programmet skal udarbejdes efter høring af partnerskabet mellem statslige, regionale og lokale myndigheder, interesseorganisationer og andre relevante parter. Landdistriktsprogrammerne skal udarbejdes således, at de bl.a. indeholder en analyse over situationen i landdistrikterne med styrker og svagheder, redegørelse for støtteordninger der hører under de enkelte akser, specifikke mål, indikatorer til brug ved den løbende overvågning og evaluering samt en finansieringsplan.

Tre akser for landdistriktsudvikling samt LEADER

Kommissionen foreslår, at den fremtidige politik på landdistriktsområdet bygges op omkring 3 overordnede tematiske akser for landdistriktsudvikling:

1. Forbedring af landbrugets og skovbrugets konkurrenceevne (artikel 19-33)
2. Arealforvaltning, miljø og landskab (artikel 34-48)
3. Diversifikation og livskvalitet i landdistrikterne (artikel 49-59)

Under hver af akserne er foreslået en række støtteforanstaltninger, som kan indgå i landdistriktsprogrammerne, jf. oversigten på følgende side. Der er i store træk tale om støtteordninger svarende til de, der indgår i den nugældende landdistriktsforordning, men grupperet og tilpasset således, at de mere sammenhængende kan falde ind under en af de tematiske akser.

Hertil kommer, at der i alle landdistriktsprogrammer skal indgå et såkaldt LEADER-element til gennemførelse af lokale aktionsgruppers lokale udviklingsstrategier (artikel 60-66). Derved indarbejdes det eksisterende fællesskabsinitiativ LEADER+ for 2000-2006 i landdistriktsprogrammerne fra 2007.

Skematisk oversigt over akser og støtteordninger i forslaget til landdistriktsforordning.

Fastlæggelse af formål		EU strategi, National strategi, Landdistriktsprogrammer
Akse 1: Forbedring af landbrugets og skovbrugets konkurrenceevne	Foranstaltninger	<u>Menneskelige ressourcer:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Uddannelse og information (artikel 20) • Etablering af unge jordbrugere (artikel 21) • Førtidspensionering (artikel 22) • Rådgivning (artikel 23) • Oprettelse af vikar- og driftskonsulentordninger samt rådgivningssystemer for landbrug og skovbrug (artikel 24)
		<u>Fysisk kapital:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Modernisering af bedrifter (artikel 25) • Værdiforbedring af skove (artikel 26) • Værditilvækst til den primære produktion (artikel 27) • Infrastruktur (artikel 28)
		<u>Fødevarer</u> <ul style="list-style-type: none"> • Opfyldelse af standarder (artikel 29) • Deltagelse i fødevarer kvalitetsordninger (artikel 30) • Information og afsætning af kvalitetsfødevarer (artikel 31)
		<u>Overgangsforanstaltninger for nye medlemslande:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Delvis selvforsyningslandbrug (artikel 32) • Oprettelse af producentorganisationer (artikel 33)
	Budgetandel	Min. 15 % af det tildelte EU-budget
	EU medfinansiering	Max. 50 %, dog 75 % i konvergensregioner
	Områder	Alle landdistrikter
Akse 2: Arealforvaltning, miljø og landskab.	Foranstaltninger	<u>Bæredygtigt landbrug:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Ugunstigt stillede bjergområder (artikel 35) • Andre ugunstigt stillede områder (artikel 35) • Natura 2000 landbrugsområder (artikel 36) • Miljøvenligt jordbrug og dyrevelfærd (artikel 37) • Ikke produktionsfremmende investeringer (artikel 38)
		<u>Bæredygtigt skovbrug:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Skovrejsning (artikel 40-42) • Natura 2000 skovbrugsområder (artikel 43) • Skovbrug og miljø (artikel 44) • Genopbygning af produktionspotentiale i skovbrug (artikel 45) • Ikke produktionsfremmende investeringer (artikel 46)
	Grundlag	Kryds-overensbestemmelser (Cross-compliance)
	Budgetandel	Min. 25 % af det tildelte EU-budget
	EU medfinansiering	Max. 55 %, dog 80 % i konvergensregioner
	Områder	Alle landdistrikter/udpegede områder

Akse 3: Diversificering og livskvalitet i landdistrikterne	Foranstaltninger	<u>Økonomisk diversificering:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Diversificering til ikke-landbrugsaktiviteter (artikel 50) • Etablering og udvikling af mikro-virksomheder (artikel 51) • Fremme af turisme (artikel 52) • Bevaring og forvaltning af naturarv (artikel 53)
		<u>Liv i landdistrikterne:</u> <ul style="list-style-type: none"> • Basis for liv i landdistrikterne, infrastruktur (artikel 54) • Bevaring af landsbyer/kulturarv i landdistrikterne (artikel 55) • Uddannelse (artikel 56) • Kapacitetsopbygning for lokale udviklingsstrategier (artikel 57)
	Implementering	Gennem lokale udviklingsstrategier
	Budgetandel	Min. 15 % af det tildelte EU-budget
	EU medfinansiering	Max. 50, dog 75 % i konvergensområder
	Områder	Alle landdistrikter
LEADER	Foranstaltninger	<ul style="list-style-type: none"> • Implementering af lokale udviklingsstrategier (artikel 63) • Implementering af samarbejdsprojekter (artikel 64) • Uddannelse (artikel 65)
	Implementering	Lokale aktionsgrupper og udviklingsstrategier
	EU medfinansiering	Max 55 %, dog 80 % i konvergensområder
	Budgetandel	Min. 7 % af det tildelte EU-budget skal anvendes til foranstaltninger gennemført med LEADER-metoden.

I Bilag 1 til forslaget er angivet maksimale støttesatser/støttebeløb for de støtteordninger, hvor sådanne skal fastsættes ifølge forordningsteksten.

Bemærkninger til akser og støtteordninger

Nedenfor er fremhævet nogle væsentlige forhold for støtteordningerne under akserne, herunder ændringer i forhold til tilsvarende ordninger i den gældende landdistriktsforordning (EF) nr. 1257/1999, hvor støttemulighederne blev udvidet med reformen af EU's landbrugspolitik i 2003. Det skal bemærkes, at Kommissionen skal udarbejde gennemførelsesbestemmelser til forordningen, herunder om de nærmere betingelser for støtteordningerne. Hertil kommer, at der under et forventet langt forhandlingsforløb vil blive skabt større klarhed over forslagets forskellige elementer, herunder i forhold til den eksisterende forordnings støttemuligheder.

Akse 1: Forbedring af landbrugets og skovbrugets konkurrenceevne

Innovation inden for fødevarersektoren er ikke nævnt som et specifikt indsatsområde.

Uddannelse og information, artikel 19 og 20

Støttemuligheden synes bredere i forhold til nugældende forordning, idet der ikke er fastlagt et fokusområde for, hvad uddannelsen skal angå. Støttemuligheden er desuden udbredt til også at omfatte informationsaktiviteter.

Etablering af unge jordbrugere, artikel 19 og 21

Støtte til yngre jordbrugere ændres til udelukkende at være en engangspræmie, der hæves fra max. 30.000 € til 40.000 €. Under den gældende forordning kan også gives rentestøtte. Som noget nyt stilles krav om drifts- og udviklingsplaner.

Førtidspensionering, artikel 19 og 22

Betingelserne for overdrager skærpes lidt, således at overdrager ikke må drive landbrug mere overhovedet. Betingelserne for overtager lempes lidt, idet der ikke stilles krav til at bedriften skal forbedres inden en bestemt frist. For arbejdstager er betingelserne de samme som hidtil. Den samlede støtteperiode begrænses til 10 år. Støttesatserne sættes op med ca. 20 %.

Rådgivning, artikel 19 og 23

Skovbrugere omfattes, og tilsyneladende udvides de tilskudsberettigede rådgivningsaktiviteter. Støttesatsen på 80 %

af tilskudsberettigede udgifter og støtteloftet på 1500 € pr. rådgivningstjeneste er uændrede.

Oprettelse af vikar- og driftskonsulentordninger mv., artikel 19 og 24

Omfatter også rådgivningstjenester for skov. Støtten er degressiv over en periode på max. 5 år fra etablering.

Modernisering af bedrifter, artikel 19 og 25

Svarer til investeringsstøtteordningen (forbedringsordningen) i den eksisterende forordning. Ordningen gøres tilsyneladende bredere, idet der ikke henvises til hvilke specifikke indsatsområder der kan støttes, som i den gældende forordning. For unge jordbrugere vil den maksimale støttesats være 50 % - dog 60 % i ugunstigt stillede bjergområder og andre ugunstigt stillede områder samt Natura 2000-områder. For andre jordbrugere vil den maksimale støttesats være 40 % og 50 % i ovennævnte ugunstigt stillede områder mv.

Værdiforbedring af skov artikel 19 og 26

Der er tale om en videreførelse af de eksisterende støttemuligheder med sigte på at forbedre skovens produktion. Der indføres en maksimal støttesats på 40 %, dog 50 % i ugunstigt stillede bjergområder og andre ugunstigt stillede områder samt Natura 2000-områder. Der er ingen maksimale støttesatser i den gældende forordning.

Værditilvækst til den primære produktion i landbrug og skovbrug, artikel 19 og 27.

Omfatter investeringer i forarbejdningssektoren. Muligheden for at yde støtte til investeringer i forarbejdningsvirksomheder er i forslaget begrænset til mikro- og små virksomheder. Det vil sige virksomheder, som beskæftiger under 50 personer, og som har en årlig omsætning eller en samlet årlig balance på ikke over 10 mio. €3 For skovvirksomheder begrænses til mikrovirksomheder. Der er ingen begrænsninger i den gældende forordning om hvilke virksomheder, der kan støttes. Der henvises ikke til hvilke specifikke indsatsområder, der kan støttes, hvilket er tilfældet i den eksisterende forordning. Ordningen gøres derfor tilsyneladende bredere, men med begrænsning af, hvilke virksomheder, der kan støttes. Maksimal støttesats 40 %, dog 50 % i konvergensregioner.

Infrastruktur artikel 19 og 28.

Samler nuværende foranstaltninger vedrørende grundforbedring, jordfordeling, forvaltning af landbrugets vandressourcer og infrastruktur. Udvidet med skovbrug.

Genopbygning af landbrugspotentiale beskadiget ved naturkatastrofer, artikel 19 b(v).

Uændret.

Opfyldelse af normer baseret på EU- lovgivning, artikel 19 og 29

Videreførelse af de støttemuligheder, der kom ind i landdistriktsforordningen i 2003, herunder det samlede støtteloft på 10.000 €/bedrift/år. Investeringsudgifter er ikke længere udelukket fra at kunne indregnes istøtten.

Deltagelse i mærkningsordninger for fødevarer, artikel 19 og 30.

Videreførelse af de støttemuligheder, der kom i landdistriktsforordningen i 2003. Dog indgår ingen definerede krav til de ordninger for fødevarer, som medlemslandene kan godkende. Disse fastsættes i gennemførelsesbestemmelser. Støtteloftet på 3000 € /bedrift/år er uændret.

Information og markedsføring af kvalitetsordninger, artikel 19 og 31

Videreførelse af de støttemuligheder, der kom ind i landdistriktsforordningen i 2003, herunder maksimal støtteintensitet på 70 % af de tilskudsberettigede omkostninger.

Akse 2: Arealforvaltning, miljø og landskab.

Aksen omfatter miljø- og naturrettede foranstaltninger til fremme af bæredygtig produktion inden for landbrug og skovbrug, samt foranstaltninger målrettet områder med naturlige handicaps, herunder bjergområder.

Der indgår særlige foranstaltninger målrettet landbrugs- og skovarealer i relation til implementeringen af EU's habitats- og fuglebeskyttelsesdirektiver. Der er ikke foreslået særlige støtteordninger til opfyldelse af Vandrammedirektivet. En række støtteordninger vurderes dog at kunne understøtte den kommende implementering af Vandrammedirektivet.

Medlemslandene vil – i lighed med den eksisterende forordning – være forpligtet til at implementere støtteordninger for miljøvenligt jordbrug og dyrevelfærd (artikel 37) i hele landet.

Der foreslås en strammere definition af ugunstigt stillede områder. Ugunstigt stillede områder ud over bjergområder, som ikke er ramt af betydelige naturbestemte handikaps, men af konkrete handikaps, må maksimalt udgøre 10 % af landbrugsarealet i de enkelte medlemslande. Medlemslandene skal endvidere begrænse deres ugunstigt stillede områder ud over bjergområder med specifikke handikaps. Kommissionen stiller forslag hertil, som behandles i forvaltningskomiteen. Landbrug nord for den 62. breddegrad anses automatisk som bjergområder, hvor der af klimatiske grunde er en kortere vækstsæson.

Støttemodtagere under akse 2 skal overholde reglerne for krydsoverensstemmelse (cross compliance) og god landbrugs- og miljømæssig stand, som fastlagt i artikel 4 og 5 samt bilag III og IV i den horisontale rådsforordning (EF) nr. 1782/2003 om fastlæggelse af fælles regler for direkte støtte, og der skal fastlægges regler for annullering eller reduktion af støtten. Den nuværende forordning stiller betingelse om overholdelse af ”God Landbrugspraksis”, som indeholder betingelser fastsat i de nationale programmer, som typisk er mindre omfattende end cross compliance. Med forslaget bliver der således sammenfald mellem EU-bestemmelserne under Søjle I og Søjle II på dette område.

Bæredygtigt landbrug

Betalinger til ugunstigt stillede bjergområder og andre ugunstigt stillede områder, artikel 34 og 35:

Svarer stort til den eksisterende forordnings muligheder for støtte til ugunstigt stillede bjergområder og andre ugunstigt stillede områder. Årlig betaling pr. ha landbrugsjord i 5 år i udpegede områder, jf. artikel 47, hvor landbrug sker under vanskelige vilkår. Betalingen fastlægges som kompensation for særlige omkostninger og indkomsttab inden for et minimums- og maksimumsbeløb (25- 250 €/ha/år). Betalinger pr. hektar til bedrifter i bjergområder og andre ugunstigt stillede områder skal reduceres degressivt over et maksimalt antal ha. pr. bedrift, hvilket defineres nationalt.

Betalinger til Natura 2000 landbrugsområder, artikel 34 og 36:

Svarer til støttemuligheden under den eksisterende forordning. Årlig betaling pr. ha landbrugsjord beregnet ud fra meromkostninger og mindreindtægter ved landbrugsdrift i Natura 2000 områderne som følge af restriktioner relateret til implementering af EU's Habitat- og Fuglebeskyttelsesdirektiver. Normal maksimumbetaling 200 € pr. år med mulighed for initial betaling op til 500 € pr. år i op til 5 år.

Miljøvenligt jordbrug og dyrevelfærd, artikel 34 og 37:

Ordnningen svarer stort set til støttemulighederne i den eksisterende forordning. Støtten omfatter betalinger til landmænd for indgåelse af miljø- og dyrevelfærdsmæssige forpligtelser i 5 år beregnet ud fra meromkostninger og mindreindtægter forbundet med disse forpligtelser. Hvor det er nødvendigt, kan gennemførelsesomkostninger (transaction costs) også indgå, hvilket er et nyt støtteelement. Forpligtelserne skal gå ud over betingelserne for cross compliance og god landbrugs- og miljømæssig stand. Der gives ikke længere adgang til at medtage et incitamentstillæg som under den eksisterende forordning. Kommissionen har dog antydnet, at transaction costs kan indrettes sådan, at der er et incitamentselement her. Støttemodtagere kan som noget nyt vælges ud fra bedste bud, idet der i udbuddet anvendes resultatbaserede kriterier for økonomi, miljø og dyrevelfærd. Naturkriterier forventes også at kunne indgå.

Støtten omfatter årlig betaling i 5 år pr. ha landbrugsjord til landmænd og, hvor det kan begrundes i miljøhensyn, også til andre jordforvaltere. Maksimalstøttesatserne er uændrede (450 – 900 €/ha/år for arealrelaterede foranstaltninger). Hvis det kan begrundes, kan støtteperioden forlænges, og i særlige tilfælde kan støttesatserne øges ud over de anførte satser.

Ikke produktionsfremmende investeringer, artikel 34 og 38:

Der er tale om en ny separat støtteordning. Støtte til ikke-produktionsfremmende investeringer kan under den gældende forordning indregnes i støtteniveauet for miljøvenligt jordbrug.

Støtte kan gives til urentable investeringer forbundet med

- a) de i artikel 37 beskrevne foranstaltninger for miljøvenlig jordbrug og dyrevelfærd og
- b) til investeringer på landbrugsbedrifter, som forøger de offentlige naturværdier i de involverede Natura 2000

områder.

Under den nuværende forordnings artikel 33, pind 11, er det muligt at støtte miljøbeskyttelse i forbindelse med landbrug, skovbrug og landskabspleje samt forbedring af dyrevelfærd. Denne støttemulighed indgår ikke i forordningsforslaget under akse 2, og muligheden for at støtte demonstrations- og pilotprojekter er derfor tilsyneladende begrænset. Den nye forordning synes i mindre grad at give mulighed for støtte til investeringsomkostninger til naturgenopretning.

Bæredygtigt skovbrug.

Skovrejsning, artikel 40:

Under den nuværende forordning er det muligt at opnå støtte til privat og kommunal skovrejsning. Statslig skovrejsning kan medfinansieres efter ændring af landdistriktsforordningen i 2003. Dette vil fortsat være muligt efter det nye forslag. Dog kan støtte som kompensation for indkomsttab kun ydes i 10 år mod nu 20. Maksimumstøtten er sænket fra 725 til 500 €/ha/år til landmænd eller sammenslutninger af landmænd. Der er desuden indført et støtteloft på 40 % - dog 50 % i ugunstigt stillede bjergområder og andre ugunstigt stillede områder samt Natura 2000-områder.

Skovrejsning på ikke-landbrugsjord, artikel 42:

Der er tale om videreførelse af en tilskudsmulighed, der ikke har været udnyttet i Danmark.

Natura 2000 områder, artikel 43:

I henhold til forslaget til ny forordning kan der ydes tilskud til private skovejere eller sammenslutninger af private skovejere som kompensation for de restriktioner i skov anvendelsen, der måtte blive pålagt i Natura 2000 områderne. Restriktionerne pålægges skovejeren for at sikre arter og skovnaturtyper som er omfattet af EU's Habitatdirektiv og EU's fuglebeskyttelsesdirektiv. Der er i forslaget lagt op til årlige udbetalinger, og at indkomsttab ikke kan dækkes.

Skovbrug og miljø, artikel 44:

Der er tale om en ny tilskudsmulighed, der for skovbruget åbner for tilskud efter samme principper som kendes fra landbrugets MVJ-ordning. Tilskud til skovmiljø gives pr. hektar for 5-årige frivillige forpligtigelser inden for et minimums- og maksimumsbeløb.

Genopbygning af produktionspotentiale i skovbrug, artikel 45:

Svarer til mulighederne i den gældende forordning.

Ikke produktionsfremmende investeringer, artikel 46:

Som noget nyt gives mulighed for tilskud til ikke produktionsfremmende investeringer, som er koblet til artikel 44 (*Skovbrug og Miljø*). Tilskuddet skal fremme de offentlige goder på det pågældende areal. Tilskuddet kan også ydes til offentlige myndigheder.

Akse 3: Diversificering og livskvalitet i landdistrikterne

Støttemulighederne i den eksisterende forordning til fremme af tilpasning og udviklingen af landdistrikterne genfindes i den ny forordning, men med et højere detaljeringsniveau. Der er tilføjet nye støtteområder, særlig vedrørende kompetenceudvikling. Det indgår, at foranstaltningerne under akse 3 bør implementeres gennem lokale udviklingsstrategier.

Diversificering til ikke landbrugsaktiviteter, artikel 49 og 50:

Det specificeres, hvem der kan modtage støtten.

Støtte til etablering og udvikling af mikrovirksomheder artikel 49 og 51:

Ny støttemulighed til virksomheder med op til 10 ansatte.

Turistaktiviteter, artikel 49 og 52:

I forhold til den gældende forordning præciseres, hvad der er turistaktiviteter, hvorved bestemmelsen indsnævres.

Beskyttelse, forbedring og forvaltning af naturværdier med henblik på at sikre bæredygtig økonomisk udvikling, artikel 49 og 53:

Ny støttemulighed, der omfatter tiltag til styrkelse af miljømæssig opmærksomhed, turisme og udarbejdelse af beskyttelses- og forvaltningsplaner vedrørende Natura 2000 områder og andre områder af høj naturværdi.

Basale servicefaciliteter for økonomien og landdistriktsbefolkningen, artikel 49 og 54:

Støttemuligheden er præciseret i forhold til nuværende tekst. Omfatter etablering af servicefaciliteter til en landsby eller grupper af landsbyer.

Fornyelse af landsbyer og beskyttelse af kulturarv, artikel 49 og 55:

Støttemuligheden er præciseret i forhold til nuværende tekst. Omfatter støtte til udviklingsprogrammer for landsbyer og vedligeholdelse/restaurering af landdistrikternes kulturarv.

Uddannelse, artikel 49 og 56:

Ny støttemulighed til uddannelse af økonomiske aktører, der arbejder med landdistriktsudvikling som beskrevet i strategiens akse 3.

Færdighedsopnåelse og udøvelse, artikel 49 og 57:

Eksisterer delvis i nuværende forordning, og omfatter støtte til tilegnelse af færdigheder, forberedelse og gennemførelse af en lokal udviklingsstrategi.

LEADER, artikel 60-69.

Som noget nyt omfattes LEADER initiativet af landdistriktsforordningen. Det nuværende LEADER initiativ 2000-2006 er defineret i Kommissionens meddelelse om retningslinjerne for LEADER+ af 14. april 2000. Forordningsforslaget svarer hertil.

LEADER-tilgangen er en lokal udviklingsstrategi, der skal bestå af en række elementer, herunder: programmer for veldefinerede landdistriktsområder, bottom-up tilgang med udgangspunkt i lokale aktionsgrupper, lokalt privat-offentligt partnerskab, flersektoriel tilgang, implementering af samarbejdsprojekter og netværksdannelse. Der kan ydes støtte til implementering af lokale udviklingsstrategier, samarbejdsprojekter og drift af lokale aktionsgrupper, herunder uddannelse.

Finansiering

For at sikre balance mellem akserne foreslår Kommissionen, at der skal anvendes minimumandele af EU-budgettet pr. medlemsstat på de forskellige akser. Det foreslås, at akse 1 og 3 hver skal udgøre mindst 15 % af programmets samlede EU-budget, mens akse 2 prioriteres således, at mindst 25 % af EU-budgettet skal bruges på foranstaltninger under denne akse. Der kan således frit disponeres over 45 % af EU-budgettet tildelt det enkelte medlemsland.

Der skal allokere mindst 7 % af programmets samlede EU-budget til foranstaltninger gennemført med LEADER-metoden. Disse foranstaltninger kan rette sig mod hvilken som helst af de 3 prioritets-akser.

EU-medfinansieringen er foreslået fastsat til maksimalt 50 % (75 % i konvergensregioner) for akse 1 vedrørende konkurrenceevne og akse 3 vedrørende bredere landdistriktsudvikling. For akse 2 vedrørende landskabsforvaltning og Leader-initiativet er den maksimale EU medfinansiering fastsat til 55 % (80 % i konvergensregioner). For ultraperifere regioner kan EU medfinansieringen hæves med yderligere 5 %-point. I den nuværende landdistriktsforordning er EU-medfinansieringen på maksimalt 50 % (75 % i konvergensregioner), dog 60 % (85 % i konvergensregioner) for miljøvenligt jordbrug og dyrevelfærd.

Forslaget medfører, at for nogle foranstaltninger vil den maksimale EU-medfinansieringsprocent blive øget, f.eks. skovforanstaltningerne, mens den maksimale EU-medfinansieringsprocent for f.eks. miljøvenligt jordbrug reduceres.

Der fastsættes nationale konvolutter for perioden 2007-2013 med årlige allokeringer, der følger kalenderåret. Kommissionen foreslår endvidere, at der afsættes en resultatreserve på 3 % af det samlede budget, der stilles til rådighed for at styrke LEADER-metodens gennemførelse i årene 2012-2013. Reserven fordeles bl.a. på baggrund af resultatet af midtvejsevalueringerne. Der foreslås desuden en begrænset overførselsadgang af uforbrugte EU-midler (N+2-reglen).

Den samlede programramme er 88,75 mia. € i 2004 priser, hvor mindst 31,3 mia. € vil være forbeholdt konvergensregioner (mål 1-områder). Det svarer til en samlet årlig ramme på ca. 12 mia. € i 2006 i 2004-priser.

Beløbet fastsat i 2004-priser vil blive fremskrevet med en fast sats hvert år, hvor der i 2010 vil blive fastsat en ny sats for 2011-2013.

Der kan afsættes op til 0,3 % af det årlige budget til teknisk assistance fra Kommissionen, herunder til et Europæisk netværk for landdistriktsudvikling. Medlemsstaterne kan afsætte op til 4 % af det samlede beløb til hvert program til teknisk bistand

Kommissionen vil foretage en indikativ fordeling af landdistriktsmidlerne afsat med en årlig konvolut til medlemslandene baseret på objektive kriterier og under hensyntagen til:

- Beløbene afsat til konvergensregioner (mål 1-områder)
- Tidligere udnyttelse af landdistriktsprogrammerne
- Særlige situationer og behov

Medlemslandene skal endvidere tage hensyn til de midler, der fremkommer ved modulationen af den direkte støtte i henhold til artikel 12, stk. 2 i den horisontale forordning (EF) nr. 1782/2003. Det understreges endvidere, at de årlige forpligtelser fra landdistriktsfonden, fiskerifonden og strukturfondene ikke må overstige mere end 4 % af det nationale BNI.

Administration, kontrol og information

Før landdistriktsprogrammerne kan træde i kraft, skal medlemslandene foranstalte, at de nødvendige systemer for administration, kontrol og udbetaling er iværksat for at sikre beskyttelse af EU's midler.

Medlemslandene skal ligeledes sikre information og offentlighed omkring de EU-medfinansierede aktiviteter.

I henhold til forslaget er medlemslandene forpligtede til at nedsætte et overvågningsudvalg sammensat af medlemmerne fra partnerskabet. Nedsættelse af et overvågningsudvalg er frivilligt efter den nugældende forordning. Overvågningsudvalgets opgaver præciseres i forhold til programmets gennemførelse og opfølgning på resultater.

Medlemslandene skal i samarbejde med Kommissionen etablere et system til evaluering af landdistriktsprogrammet, der sikrer ex ante, årlige, midtvejs og ex post evalueringer af programmet. Kommissionen udarbejder efterfølgende synteserapporter for så vidt angår ex post evalueringen.

Statsstøtte

Forordningsforslaget giver på en række områder mulighed for at supplere med nationalt finansieret støtte i særlige tilfælde, hvilket også gælder i den nuværende forordning.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Gældende dansk ret

Landdistriktsforanstaltningerne på landbrugsområdet er gennemført ved lov om støtte til udvikling af landdistrikterne (landdistriktsstøtteloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 728 af 29. juni 2004.

Landdistriktsforanstaltningerne på skovbrugsområdet er gennemført ved skovloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 959 af 2. november 1996.

Konsekvenser

Beskyttelsesniveauet skønnes at kunne blive forbedret grundet den mere strategiske tilgang samt en bedre integration af fødevarer sikkerhed og -kvalitet, dyrevelfærd og miljø.

En vedtagelse af forslagene vil have lovgivningsmæssige konsekvenser.

Ud over konsekvenserne for EU's budget vil forslaget til ændring af landdistriktspolitikken have statsfinansielle konsekvenser i form af den nationale medfinansiering af landdistriktsprogrammet.

Kommissionen angiver med udgangspunkt i meddelelsen om Dagsorden 2007 af 10. februar 2004, at EU-budgettet til landdistriktspolitikken bliver på 11.759 mio. € i 2007 stigende til 13.205 mio. € i 2013 (i 2004-priser).

Fordeling af landdistriktsmidler 2007-2013(bilag II til forordningen)

Mio. €	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
2004-priser	11.759	12.235	12.700	12.825	12.952	13.077	13.205

Konkrete skøn over konsekvenserne må afvente den større klarhed over forslaget, som forhandlingerne vil bidrage til.

Høring

Forslaget har været i skriftlig høring i §2-udvalget (landbrug). Der er indkommet bemærkninger fra Landbrugsraadet (på vegne af Dansk Landbrug, Danske Slagterier, Mejeriforeningen, Kødbbranchens Fællesråd, Økologisk Landsforening og Dansk Erhvervsgartnerforening), Fødevarerindustrien og LO.

Landbrugsraadet anfører, at organisationerne på nuværende tidspunkt alene vil tage stilling til de mere overordnede og principielle forslag. I takt med at forhandlingerne i EU-regi konkretiseres, vil organisationerne gerne bidrage på et mere detaljeret niveau.

Landbrugsraadet henviser til dialogen med Fødevarerministeriet om den fremtidige landdistriktspolitik, og til rapporten fra et tværministerielt udvalg om nyt liv i landdistrikterne, som erhvervet bakker op om igen. Landbrugsraadet finder, at forordningsforslaget er meget traditionelt i sin tankegang uden megen nytænkning, og at mulighederne for at få realiseret ideerne i rapporten ikke er gode med det grundlag, som Kommissionen giver i forordningsforslaget.

Landbrugsraadet konstaterer med beklagelse, at innovation ikke indgår som et væsentligt nyt indsatsområde i forslaget, og Landbrugsraadet hilser med tilfredshed, at det fra dansk side blev fremført på rådsmødet i juli 2004, at forslaget mangler innovation som et vigtigt element. Landbrugsraadet forventer, at Fødevarerministeriet fortsat vil arbejde for, at der fremadrettet sikres en bred mulighed for at kunne yde støtte til innovation og udvikling under landdistriktsprogrammet, herunder at støttemodtagerkredsen udvides. Landbrugsraadet påpeger vigtigheden af, at forenklingen af administrationen af landdistriktsprogrammet også slår igennem over for tilskudsmodtagerne.

Indsatsområder

Vedrørende forslagets tre akser og de foreslåede budgetmæssige bindinger finder Landbrugsraadet, at der bør være størst fokus på akse 1 (Forbedring af landbrugets og skovbrugets konkurrenceevne) og akse 2 (Arealforvaltning, miljø og landskab). Med henvisning til, at der kan være store forskelle fra land til land m.h.t. behov for indsats inden for de forskellige områder, finder Landbrugsraadet det uhensigtsmæssigt med de foreslåede budgetmæssige bindinger under de tre akser og LEADER. Det må i højere grad være op til de enkelte medlemslande at afgøre hvor stor en del af midlerne, der skal anvendes inden for de forskellige områder.

Ad. akse 1: Forbedring af landbrugets og skovbrugets konkurrenceevne

Landbrugsraadet fremhæver, at udvikling af landdistrikterne ikke udelukkende er sammenfaldende med udvikling af små/mikro virksomheder som foreslået. Virksomhedsstrukturen i de enkelte lande bør respekteres, og udvikling bør drives af dem, som kan og vil uafhængigt af størrelse. Ordninger vedr. kvalitetsmærker, efterlevelse af standarder og værditilvækst i landbrugsproduktionen risikerer reelt ikke at kunne finde fornuftig anvendelse i Danmark med de snævre grænser vedr. ansøgerkreds. I relation til forbedring af landbrugets konkurrencevilkår bør også omstilling til dyrkning af alternative afgrøder, herunder afgrøder til energiformål indgå som et indsatsområde.

Ad. akse 2: Arealforvaltning, miljø og landskab

Landbrugsraadet finder, at områder påvirket af implementering af Vandrammedirektivet bør nævnes som et specifikt indsatsområde. Ud over et tilskud pr. ha. bør der også åbnes mulighed for at give tilskud til andre aktiviteter, som vil indvirke positivt i f.eks. et Natura 2000-område eller et område påvirket af vandrammedirektivet. Desuden bør økologisk jordbrug specifikt nævnes i forordningen. Som en del af det bæredygtige landbrug bør også indgå hele bioenergiområdet, herunder værdigenerering af biomasse.

Der er behov for at præcisere definitionen af ”andre ugunstigt stillede områder”, og Landbrugsraadet rejser spørgsmålet, om de danske småøer fortsat vil komme ind under denne kategori.

Ad. akse 3: Forbedring af livskvaliteten og diversificeringen i landområderne

Landbrugsraadet finder ikke, at støtteformålene under akse 3 berettiger til en budgetandel på 15 % – alternativt bør der indgå mere vækstorienterede foranstaltninger, og også under akse 3 bør det respekteres, at

virksomhedsstrukturen i de enkelte lande er forskellig.

Afslutningsvis fremhæves, at den kommende forordningstekst bør åbne mulighed for et bredt udsnit af indsatsområder, og man understreger vigtigheden af, at også innovationsindsatsen bliver en mulighed i det kommende program.

Fødevarerindustrien bemærker, at man er positiv overfor markedsorienteringen af den fælles landbrugspolitik, herunder den væsentlige forøgelse i landdistriktsmidlerne. Man lægger derfor stor vægt på, at forordningen udformes, så foranstaltningerne fører til reel vækst og skabelse af arbejdspladser i landdistrikterne. Fødevarerindustrien er bekymrede over den ringe vægt, der er lagt på innovation og udvikling i forordningsudkastet. Man er enig i at satse på "konkurrencedygtighed", men uden at fokusere på innovation og udvikling i fødevarersektoren, er det vanskeligt at se, hvordan fødevarersektorens konkurrencedygtighed kan styrkes. Fødevarerindustrien finder det desuden utilfredsstillende, at "fødevarerindustrien" ikke er nævnt eksplicit i forbindelse med målsætningerne for programperioden.

LO finder det positivt med en mere strategisk tilgang til landdistriktsudviklingen, og fremhæver, at udviklingen i landdistrikterne har stor betydning for beskæftigelsen generelt. LO påpeger behovet for, at f.eks. foranstaltninger på uddannelsesområdet også bliver tilgængelige for lønmodtagere, at opbygning af infrastruktur og organisatoriske systemer også kommer til at omfatte lønmodtagerorganisationer, samt at lønmodtagernes organisationer i landdistrikterne får adgang til udviklingsstøtte på lige fod med f.eks. landbrugsorganisationer. LO finder det vigtigt, at der i forordningen lægges vægt på innovation og udvikling, og at jobkvaliteten bør prioriteres. LO påpeger, at der er behov for at tydeliggøre konsekvensen af ikke at overholde cross compliance betingelserne for støtte under akse 2.

LO fremhæver vigtigheden af, at man på både europæisk og nationalt niveau udvikler politikken i samarbejde med repræsentanter for lønmodtagerne. Det påpeges, at forordningens betydning for Danmark vil afhænge af udformningen af det danske landdistriktsprogram, og at lønmodtagerne derfor så tidlig som muligt bør inddrages i arbejdet med udformningen af det danske program.

På mødet i § 2-udvalget den 9. november 2004 fremhævede Landbrugsrådet på ny vigtigheden af, at innovation indgår som et indsatsområde i forslaget og bemærkede, at landdistriktsstøtten bør prioritere non-food, kvalitet og en vis volumen i højere grad end området for mikro- og små virksomheder. Landbrugsrådet bemærkede, at man fortsat mener, at der bør sættes størst fokus på akse 1 og akse 2 og at budgetandelen på akse 3 synes at være for stor. Dog bør man i højere grad se på indholdet af foranstaltningerne, i stedet for om det ligger i den ene eller anden akse. Dansk Landbrug mente, at Vandrammedirektivet skal nævnes under akse 2, navnlig i lyset af at Natura 2000 er nævnt i teksten. Fødevarerindustrien fremhævede også innovation som et væsentligt element og ønskede, at landdistriktsudviklingsprogrammet nævner forarbejdningdelen mere eksplicit samt at programmet sammenkobles med Lissabon-processen således at der fokuseres på vækstperspektivet. Endelig fremhævede Økologisk Landsforening, at man ønskede at økologiske møllerier også kan modtage støtte.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg i sagen den 12. august 2004.

Det foreløbige indhold af Kommissionens forslag (KOM (2004) 490) blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 16. juli 2004 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 19. juli, jf. aktuelt notat af 8. juli 2004.

3. (b) Forslag til Rådets forordning om finansiering af den fælles landbrugspolitik **KOM (2004) 489**

Revideret genoptryk af grundnotat af 12. august 2004. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Forslaget omhandler oprettelse af to fonde (Den Europæiske Landbrugsgarantifond og Den Europæiske

Landbrugsgarantifond for Landdistriktsudvikling) til finansiering af de to søjler i den fælles landbrugspolitik. Det foreslås bl.a. at EUGFL, Garantisektionen, erstattes, men det vil ikke medføre væsentlige ændringer bortset fra introduktion af budgetdisciplin. I den forbindelse foreslås det, at der fastlægges nationale lofter i € over udbetalingen af den direkte støtte, hvilket vil kunne få statsfinansielle konsekvenser grundet kursudsving mellem kronen og euroen. Det foreslås endvidere, at Kommissionen vil kunne reducere eller suspendere betalinger fra de to fonde.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2004) 489 af 14. juli 2004 fremsendt forslag om Rådets forordning om finansiering af den fælles landbrugspolitik (vedrørende den praktiske administration af landbrugsudgifterne). Forslaget er oversendt til Rådet den 15. juli 2004.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget blev præsenteret på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19. juli 2004. Forslaget er sat på dagsordenen for det kommende rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 22.-23. november 2004 med henblik på drøftelse.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet forslaget er et led i den fælles landbrugspolitik.

Formål og indhold

I Kommissionens meddelelse om de finansielle rammer for 2007-2013 af 10. februar 2004 foreslog Kommissionen en samling af finansieringen af landdistriktsudviklingen i én fond under den nye kategori 2 for forvaltning af naturressourcer. Det vil sige en sammenlægning af landdistriktsmidlerne under landbrugspolitikens søjle II med midlerne til landdistriktsudvikling under strukturfondene, herunder LEADER.

Kommissionen foreslår derfor i den nye forordning om finansieringen af den fælles landbrugspolitik, at der oprettes to fonde, der finansierer de to søjler i den fælles landbrugspolitik:

Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL)

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL).

Den nye forordning skal være det retlige grundlag for finansieringen af de foranstaltninger og politikker, der vedrører den fælles landbrugspolitik, inklusiv teknisk assistance på centralt plan, der vedrører implementeringen af den fælles landbrugspolitik. Denne forordning vil erstatte de nuværende rådsforordninger nr. 25/1962, nr. 723/1997 og nr. 1258/1999.

Det årlige loft for midlerne til Den Europæiske Garantifond for Landbruget fastsættes i de finansielle perspektiver for 2007-2013, hvor der efterfølgende tages højde for, at midlerne fra modulation (artikel 10, stk. 2 i rådsforordning nr. 1782/2003), midler til strukturforanstaltninger for bomuld (artikel 143d i samme forordning) og midler til strukturforanstaltninger for tobak (artikel 143e i samme forordning) skal overføres til Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne.

Den Europæiske Garantifond for Landbruget foreslås at erstatte Den Europæiske Udviklings- og Garantifond for Landbruget (EUGFL), Garantisektionen, men der foreslås ikke væsentlige ændringer bortset fra, at der introduceres regler for budgetdisciplin. Disse regler overføres fra rådsforordning nr. 2040/2000 og tilpasses for at tage hensyn til de seneste ændringer af den fælles landbrugspolitik, herunder særligt den horisontale rådsforordning nr. 1782/2003.

Reglerne for budgetdisciplin tager særligt højde for overholdelsen af de finansielle rammer samt for at fastlægge de maksimale udgifter under Den Europæiske Garantifond for Landbruget. I den forbindelse foreslås det, at der fastlægges nationale finansielle lofter i €, der skal respekteres i overensstemmelse med lofterne i artikel 41, stk. 1 i den horisontale rådsforordning nr. 1782/2003. Dette skal forhindre, at de endelige udgifter i € ved regnskabsårets afslutning overskrider budgetlofterne. Dette vil kunne have særlig betydning for medlemslandene udenfor euro-samarbejdet, idet kursudsving mellem de nationale valutaer og € vil kunne medføre overskridelser af de nationale budgetlofter.

Det foreslås endvidere, at Kommissionen kan iværksætte reduktion af den direkte støtte (degressivitet) i en rådgivende komitéprocedure, hvis der er udsigt til overskridelse af udgiftsloftet for søjle I. Dette kan ske, hvis Rådet ikke inden den 30. juni i det relevante regnskabsår har truffet den nødvendige beslutning.

Det årlige loft for midlerne til Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne fastsættes i de finansielle perspektiver for 2007-2013, hvor der efterfølgende tages højde for, at midlerne fra modulation (artikel 10, stk. 2 i rådsforordning nr. 1782/2003), midler til strukturforanstaltninger for bomuld (artikel 143d i samme forordning) og midler til strukturforanstaltninger for tobak (artikel 143e i samme forordning) skal overføres fra Den Europæiske Landbrugsgarantifond.

Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne vil på en række punkter afvige fra Den Europæiske Garantifond for Landbruget, idet Landdistriktsfonden ikke vil være baseret på månedlige betalinger, men på opdeltte bevillinger, der omfatter forudfinansiering, midtvejs-finansiering og endelig betaling. Endvidere forventes det, at forpligtelser på budgettet, der ikke er anvendt efter et vist tidsrum, automatisk vil blive fjernet fra budgettet (N+2-reglen) på linje med de generelle regler for EU's budget.

Bortset fra forskellene mellem de to fonde vil der blive introduceret en række fælles bestemmelser i forhold til kontrol og udbetaling. Det foreslås endvidere, at Kommissionen vil kunne reducere eller suspendere betalinger fra de to fonde ved tilbagebetaling og uregelmæssigheder.

Idet både EUGFL, Udviklings- og Garantisektionen foreslås at ophøre fra 1. januar 2007, vil der skulle indføres overgangsbestemmelser for at tage hensyn til udgifterne under de godkendte landdistriktsprogrammer 2000-2006. I den forbindelse vil der endvidere ske en fremrykning af regnskabsåret for finansieringen af den del af landdistriktspolitikken, der hidtil har været finansieret under EUGFL, Garantisektionen, hvor regnskabsåret løber fra 16. oktober til 15. oktober. Regnskabsåret vil i den nye landdistriktsfond følge kalenderåret.

For så vidt angår fastlæggelse af EU-medfinansiering af administrative udgifter foreslås en ændring af beslutningsproceduren fra en rådsbeslutning til en forvaltningskomitéafgørelse. Der foreslås endvidere en række ændringer af de administrative regnskabsprocedurer, hvor den tilbagevirkende kraft af finansielle korrektioner ændres fra 24 måneder til 36 måneder, og hvor tidsfristen for refusion af direkte betalinger fastsættes til ved udløbet af det pågældende regnskabsår. Derudover foreslås endvidere en absolut frist for inddrivelse af uregelmæssigt udbetalte beløb på 4 år efter datoen for den første konstatering eller 6 år ved domstolsbehandling, derefter bæres 50 % af de finansielle konsekvenser af den pågældende medlemsstat og 50 % af EU's budget.

Det nederlandske formandskab har fremlagt to spørgsmål til brug for drøftelsen på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 22.-23. november 2004:

1. Hvorvidt medlemsstaterne ser forslaget om 2 landbrugsfonde som en forenkling af administrationen landbrugsbudgettet, herunder om der er forslag til yderligere forenkling.
2. Hvorvidt medlemsstaterne kan støtte reglerne om budgetdisciplin, herunder fastlæggelsen af nationale lofter i € samt den automatiske tilpasning af budgetlofterne efter modulation.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Konsekvenser

En styrket og balanceret budgetdisciplin skønnes at kunne sikre en bedre udnyttelse og kontrol af budgettet. Der vil kunne være statsfinansielle konsekvenser forbundet med introduktionen af nationale lofter i € over udbetalingen af den direkte støtte. Konkrete skøn må afvente større klarhed over forhandlingernes mulige udfald.

Høring

Forslaget har været sendt i høring i §2-udvalget (landbrug). Udvalget har ikke haft nogen bemærkninger.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat i sagen den 12. august 2004.

Det forventede indhold af forslaget har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 16. juli 2004, jf. aktuelt notat af 8. juli 2004.

4. Samarbejde vedrørende landbrugsrelateret forskning KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Baggrund

Det nederlandske formandskab har initieret en proces med henblik på at analysere medlemslandenes forventninger til og ønske om øget koordination og samarbejde om formulering og iværksættelse af nationale forsknings- og udviklingsinitiativer på landbrugsområdet.

Formandskabet præsenterede et oplæg på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19. juli 2004 og udsendte i forlængelse heraf et spørgeskema til medlemslandene vedrørende det europæiske forskningssamarbejde på landbrugsområdet.

På rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 22.-23. november 2004 forventes formandskabet at præsentere en rapport i form af en sammenskrivning og analyse af de indkomne svar på spørgeskemaet. Sammenskrivningen og analysen vil blive baseret på de i alt 24 besvarelser på spørgeskemaet, der er indkommet fra de respektive lande, herunder Danmark.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der redegøres ikke for nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet der alene er tale om et oplæg fra det nederlandske formandskab.

Formål og indhold

I forbindelse med rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19. juli 2004 fremlagde det nederlandske formandskab et oplæg om samarbejde om landbrugsrelateret forskning. Det anføres, at EU står over for en række fælles udfordringer vedrørende blandt andet fødevarekvalitet, strukturelle tilpasninger i landbrugssektoren i et udvidet EU, behovet for mere bæredygtige produktionssystemer og vedvarende ressourcer samt forvaltning af fiskeriressourcer. Dagsordenen for forskningen vil blive påvirket af disse nye udfordringer.

Formandskabet ønsker således at sætte fokus på, hvordan samarbejdet kan styrkes mellem dem, der finansierer og styrer forskningen på landbrugs-, landdistriktsudviklings- og fiskeriområdet. Desuden vil formandskabet søge at afklare, om der er fordele ved at identificere fælles emner for forskning, fastlægge fælles forskningsspørgsmål og heraf følgende fælles forskningsprogrammer.

Formandskabet har formentlig også til hensigt at forsøge at styrke muligheden for at fremme og indarbejde landbrugsrelateret forskning i det 7. rammeprogram for forskning (2007- 2011), hvor der forventes en vedtagelse i løbet af 2005/2006.

Formandskabets rapport forventes for det første at indeholde en sammenskrivning af de indkomne besvarelser af spørgeskemaerne vedr. medlemslandenes organisering, prioritering og fremtidsvisioner vedrørende forskningen og samarbejdsmulighederne. For det andet vil den formentlig indeholde en påpejning af muligheder med hensyn til fremme af det europæiske forskningssamarbejde temamæssigt, kvalitativt, gennem styrkede tværnationale administrative strukturer og eventuelt gennem forslag til formulering af generelle hensigtserklæringer med hensyn til dannelsen af fælles puljer (pooled funds) på visse områder (betinget af nærmere forhandling og efter aftalte procedurer).

Det forventes, at de foreløbige konklusioner på den nederlandske sammenskrivning af de 24 indkomne besvarelser af spørgeskemaet vil blive følgende:

- Samtlige lande ønsker øget samarbejde i landbrugsforskningen (funding) i Europa, dog med visse forbehold.
- Der skal tages højde for de forskellige strukturer i medlemslandene (dvs. forskningsråd, institutioner og administrative procedurer, grad af institutionsautonomi mv. i de forskellige lande) gennem et fleksibelt system i

samarbejdet.

- Ambitionen, der afspejles i spørgeskemabesvareelserne, er et mere integreret og intensiveret forskningssamarbejde, fx med fælles eller koordinerede forskningsprogrammer/-temaer, og "pooled funds" på udvalgte områder, men under respekt af nationale ønsker med hensyn til finansiering og organisering.
- Det forventes at fremgå af den nederlandske sammenskrivning/rapport, at subsidiaritetsprincippet skal respekteres, og at der skal være tale om et samarbejde, der leder til merværdi.
- Alle lande har i spørgeskemabesvareelserne støttet ideen om et "high level meeting" en eller to gange om året med henblik på at træffe beslutninger vedr. forskningspolitiske emner/temaer, som der bør samarbejdes om. Der foreligger ikke en nærmere beskrivelse af formen for de nævnte "high level meetings". Kommissionen har imidlertid tilkendegivet, at den ønsker et revitaliseret SCAR under DG-Videnskab. Det vil sige en genoplivning af Kommissionens rådgivende komite vedrørende landbrugsforskning (Standing Committee on Agricultural Research).
- Ud over et bebudet bilag/annex til den nederlandske rapport vedr. de enkelte landes konkrete forslag til samarbejdsområder, forventes det, at der i rapporten vil indgå en liste over kontaktpersoner vedr. forskningssamarbejde i de enkelte lande. Formandskabet vil desuden formentlig overveje at offentliggøre hvert enkelt lands besvarelse af spørgeskemaet, formentlig på en hjemmeside.
- Det forventes, at der i konklusionen og sammenskrivning af spørgeskemabesvareelserne redegøres for en række områder, hvor der er et udbredt ønske om øget forskningssamarbejde på europæisk niveau.
- Endvidere vil det formentlig i den nederlandske rapport/analyse blive foreslået, at der som opfølgning på spørgeskemaundersøgelsens offentliggørelse udarbejdes et bilag med en udførlig liste over forsknings- eller "policy issues" som i særlig grad vil være egnet til samarbejde. Denne liste vil blive sendt til medlemslandene. Ved udarbejdelse af listen vil der blive taget højde for det eksisterende forskningssamarbejde.
- Det kan på nuværende tidspunkt ikke udelukkes, at formandskabets rapport kommer til at indeholde forslag til konkrete skridt frem mod et intensiveret forskningssamarbejde.

I den danske besvarelse af spørgeskemaet er der besvaret en række faktuelle spørgsmål vedr. den eksisterende administrative struktur i relation til landbrugs- og fødevarerforskningen.

Endvidere er der besvaret spørgsmål vedrørende hovedprioriteter med hensyn til det europæiske forskningssamarbejde. I den danske besvarelse indgår således bl.a. hovedpunkterne kvalitet og ernæring, fokus på miljømæssigt afbalanceret udvikling, herunder økologi, samt tillige fokus på anvendelse og udvikling af nye teknologier til fremme af målene i bred forstand.

På et eksplicit spørgsmål om, hvilken grad af forskningssamarbejde det pågældende medlemsland er rede til, har Danmark svaret, at man er interesseret i at fremme det europæiske forskningssamarbejde og i at medvirke til at fremme koordineringen af de nationale forskningsaktiviteter. Den nærmere organisering og finansiering bør dog drøftes nøje.

I den danske besvarelse indgår endvidere et tilsagn om at ville indgå i en form for "high level meeting" en eller to gange om året med henblik på at nå frem til beslutninger om, hvilke temaer der kan samarbejdes om.

Konsekvenser

Præsentationen af formandskabets rapport har i sig selv ingen konsekvenser.

Høring

§2-udvalget (landbrug) er blevet hørt om sagen

Landbrugsraadet fandt det meget positivt, at det nederlandske formandskab tager emnet op. Landbrugsraadet finder, at man fra dansk side bør støtte initiativet, herunder særligt at der bliver lagt vægt på et tættere samarbejde. Fra dansk side ville man på mange områder indenfor landbrugs- og fødevarersektoren have mulighed for at drage stor fordel af et tættere samarbejde i forhold til især forskning og innovation. Det blev i den forbindelse ligeledes anført, at det kræver opfølgning med nationale initiativer, herunder national finansiering.

På mødet i § 2-udvalget den 9. november 2004 fremhævede Landbrugsraadet væsentligheden af, at landbrug og fødevarer indgår som et synligt element i forskningen og fremhævede i den forbindelse den danske besvarelse af spørgeskemaet fra formandskabet. Fødevarerindustrien støttede initiativet, men understregede, at det er vigtigt at finde ud af, hvordan projektet nyttiggøres.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 16. juli 2004 i forbindelse med rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 19. juli 2004, jf. aktuelt notat af 8. juli 2004.

5. Forslag til Rådets forordning om fastsættelse for fangståret 2005 af orienteringspriserne og af EF-producentpriserne for visse fiskerivarer i henhold til forordning (EF) nr. 104/2000 KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Baggrund

EU-Kommissionen forventes at fremsætte forslag til Rådet om orienteringspriserne for 2005 for en række fiskerivarer samt til en producentpris for tunfisk.

Forslaget fremsættes med hjemmel i Rådets forordning (EF) nr. 104/2000 af 17. december 1999 om den fælles markedsordning for fiskerivarer og akvakulturprodukter, særligt artikel 18, stk. 3, og artikel 26, stk. 1, og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal.

Forslaget er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 22.-23. november 2004 med henblik på vedtagelse.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Forslaget er et led i gennemførelsen af EU's fælles fiskeripolitik, hvorfor der ikke redegøres for nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Formål og indhold

Kommissionen fremsætter årligt forslag til orienteringspriser for fiskerivarer listet i bilag I og II i markedsordningen samt til en producentpris for tunfisk (bilag III).

Orienteringspriserne fastsættes på grundlag af gennemsnittet af noteringerne for en betydelig del af EU's produktion på de repræsentative engrosmarkeder eller i de repræsentative havne i de sidste 3 forudgående fangstår. Ved fastsættelsen tages der også hensyn til den forventede udvikling i produktion og efterspørgsel og til andre kriterier, som vedrører prisstabilitet, opretholdelse af fiskernes indkomst og hensynet til forbrugernes interesser.

Bilag I, varer:

Kommissionen forventes at foreslå forhøjelser af orienteringsprisen for makrel, hvilling, jomfruhummer (hele), hvorimod der forventes nedsættelser for en række arter, bl.a. sild, pighaj, torsk, sej, kuller, lange, dybvandsrejer (kogte og ferske), jomfruhummer (haler) og tunge. Der forventes status quo for bl.a. rødspætte, kulmule, ising, skrubbe og hesterejer.

Bilag II, varer:

For frosne varer forventes Kommissionen at foreslå status quo for hellefisk og kulmule (fileter) og en nedsættelse af orienteringsprisen for kulmule (hele).

Bilag III, varer (producentpris for tunfisk):

Kommissionen forventes at foreslå en nedsættelse vedrørende producentprisen for tunfisk til forarbejdningsindustrien.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Høring

På mødet i §5-udvalget den 9. november 2004 var der enighed om, at der bør arbejdes for en forhøjelse af orienteringsprisen for makrel.

Danske Fiskeres Producent Organisation ønskede status quo for torsk bl.a. med den begrundelse, at mindsteprisen ligger betragteligt under markedsprisen. Kvalitetsfisken er dyr og gode priser tilskynder til at lande de kvalitetsprodukter, der efterspørges.

Dansk Fisk fandt, at priserne havde været nedadgående og advarede mod, at importeret torsk fra Island og Færøerne kunne trykke prisen og måske resultere i uønskede udtag. Dansk Fisk var dog enig i betragtningen vedr. kvalitet og pris.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

6. Norge – Bilateral aftale mellem EU og Norge KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Baggrund

Punktet er sat på dagordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 22.-23. november 2004 med henblik på en afklaring af eventuelle væsentlige udeståender i forbindelse med konsultationerne mellem EU og Norge om en fiskeriaftale for 2005. På rådsmødet forventes en orienterende drøftelse.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, da der er tale om forberedelse af konsultationer som led i gennemførelsen af EU's fælles fiskeripolitik.

Formål og indhold

Fiskerisamarbejdet mellem EU og Norge er baseret på en bilateral fiskeriaftale. EU og Norge har på baggrund af aftalen siden 1978 indgået årlige aftaler for fiskeriet på fælles bestande i Nordsøen og Skagerrak, farvandene vest for de britiske øer, ved Grønland samt EU's fiskeri i Barentshavet. Der er tale om en aftale, som sikrer en fælles forvaltning af de vigtigste fælles bestande, som befinder sig i både norsk farvand og EU-farvand – torsk, kuller, hvilling, sej, rødspætte, makrel og sild. Fordelingsnøglen indenfor TAC'en for de fælles bestande mellem EU og Norge ligger fast. Aftalen indebærer også en afbalanceret udveksling af fiskerimuligheder for autonome bestande, såsom tobis, sperling, blåhvilling, rejer m.fl..

Parterne forhandler normalt hvert år i november/december om fastsættelse af TAC for det efterfølgende år. 2. forhandlingsrunde er i år fastlagt til den 15.-19. november 2004 og 3. forhandlingsrunde er planlagt til at finde sted den 24.-26. november 2004. Kommissionen har derfor ønsket at bruge rådsmødet (landbrug og fiskeri) i november til en afklaring af medlemslandenes positioner vedrørende eventuelle væsentlige udeståender i forhandlingerne.

Et grundlæggende problem er at sikre den balance i aftalen, som vedrører den såkaldte EØS-torsk i Barentshavet. Danmark har ikke andel i kvoten for torsk i Barentshavet. EØS-torsken går til Spanien, Portugal, Irland og Grækenland. Det følger af en brevveksling i forbindelse med EØS-aftalen fra 1992, at betalingen for EØS-torsk primært skal findes uden for Nordsøen. Balancen i aftalen er indtil nu blevet opnået ved overførsel af bl.a. hellefisk og lodde til Norge fra EU's aftale med Grønland. Som følge af den biologiske udvikling er det ikke muligt at fortsætte denne udveksling på samme niveau som tidligere, og der må findes nye betalingsmidler.

Danmark har traditionelt været det EU-land, der fik mest ud af aftalen med Norge i form af store overførsler fra Norge af industriarterne, tobis, sperling og blåhvilling, samt rejer og den såkaldte "others-kvote" (havtaske,

jomfruhummer, lange, m.m.). Det har især været lande, der fisker vest for Skotland, der har bidraget til aftalen, hvortil kommer mængderne ved Grønland, som EU opnår til gengæld for finansiel kompensation til Grønland. Flere lande er i stigende grad opmærksom på ubalancen i aftalen og vil ikke erkende, at Norges-aftalen er en integreret del af den overordnede balance i fiskeripolitikken, der blev etableret i 1982, da den fælles fiskeripolitik blev fastlagt.

Danmark har haft en meget lav udnyttelse af industriarterne, bl.a. pga. den biologiske udvikling. Overvægten til fordel for Danmark vil erodere i takt med reducerede fangstmængder for industriarter.

Norge ønsker at visse arter under "others-kvoten" skal udskilles som selvstændige kvoter eller betales med en højere torskækvivalent. Det gælder bl.a. havtaske. Det skyldes, at Norge mener, at der er påbegyndt et direkte fiskeri på en kvote, der var tiltænkt anvendt som bifangstkvote. I tilfælde af fastsættelse af selvstændige kvoter, vil værdien regnet i torskækvivalenter formodentlig forøges betydeligt. Denne værdiforøgelse skal kompenseres i form af større modydelser fra EU.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Danske fiskere fanger en betydelig del af de samlede årlige EU-fangster i norsk zone. Aftalen med Norge er den fiskeriaftale, der har størst betydning for dansk fiskeri. Ca. 40 pct. af de fiskerimuligheder, som EU opnår gennem aftalen med Norge, går i dag til Danmark. For de bestande, hvor der sker en udveksling af kvoter har særligt kvoter for industrifisk, rejer og "others" dansk interesse. Fiskeri på den såkaldte "others-kvote" giver Danmark adgang til at fiske bl.a. jomfruhummer og havtaske.

Høring

På mødet i §5-udvalget den 9. november 2004 understregede Danmarks Fiskeriforening, at spørgsmålene om kvote for blåhvilling, others-kvoten og muligheden for at fortsætte et fiskeri efter havtaske har stor betydning i forhandlingerne med Norge.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 8. oktober 2004 i forbindelse med rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 18. oktober 2004, jf. aktuelt notat af 30. september 2004.

7. Forslag til Rådets forordning om elektronisk fremsendelse af fiskerioplysninger og om anvendelse af systemer til detektion af fartøjer KOM (2004) 724

Nyt notat.

Baggrund

I forbindelse med revisionen af den fælles fiskeripolitik, hvor rammebestemmelserne for at sikre bevarelse og en bæredygtig udnyttelse af fiskeressourcerne blev fastsat, fastsattes det samtidig i forordningens artikel 22, stk. 1, og 23, stk. 3, at Rådet i 2004 skulle træffe afgørelse om forpligtelsen til elektronisk at registrere og fremsende relevante fiskerioplysninger og om forpligtelsen til at etablere et teledetektionssystem. Forslaget er oversendt til Rådet den 28. oktober 2004.

Forslaget er fremsat med hjemmel i Traktaten om oprettelsen af Det Europæiske Fællesskab, særligt artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Punktet er sat på dagsordenen for rådsmødet den 22.-23. november 2004 (landbrug og fiskeri) med henblik på en generel drøftelse.

Nærheds- og Proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet forslaget er et led i gennemførelsen af EU's fælles fiskeripolitik.

Formål og indhold

Formålet med forslaget er, at Rådet skal træffe principbeslutning om at tage moderne teknologi i anvendelse for at sikre en rationel udnyttelse af fiskeressourcerne, hvilket forudsætter rettidig indberetning af nøjagtige oplysninger om fiskeriaktiviteterne. Det er derfor nødvendigt at overvåge fiskeriet på den mest hensigtsmæssige måde.

For så vidt angår den elektroniske registrering og indberetning foreslås, at føreren af et EU-fiskerfartøj skal føre en elektronisk logbog og ligeledes sende disse oplysninger elektronisk til myndighederne.

Der skal samtidig ske en elektronisk registrering af landingsopgørelser fra EU-fiskerfartøjer og den første salgsnota for sådanne fangster.

Medlemsstaternes myndigheder forpligtes til at oprette de nødvendige strukturer for at kunne modtage, behandle, krydschecke og videresende oplysningerne.

Der er lagt op til, at gennemførelsesbestemmelser i medfør af forslaget vedtages i en forvaltningskomiteprocedure, hvor der åbnes mulighed for at fastsætte undtagelser fra reglerne, såfremt det kan godtgøres, at foranstaltningen indebærer en uforholdsmæssig stor byrde for den berørte erhvervsdrivende.

For så vidt angår teledetektion, forpligtes medlemsstaterne til at etablere strukturer, som tidstro kan sammenholde positionsoplysninger fra teledetektionsbilleder med tilsvarende informationer fra satellitovervågningssystemet med henblik på at påvise fiskerfartøjers tilstedeværelse i et givet område. Teledetektion identificerer fartøjspositioner via satellit, men anvender en anden teknik end satellitovervågningssystemet.

Også for teledetektion forudses, at gennemførelsesbestemmelser skal vedtages i en forvaltningskomiteprocedure.

Forordningen foreslås at træde i kraft den 1. januar 2006.

Udtalelser

Europa-Parlamentet udtalelse foreligger endnu ikke.

Konsekvenser

Forslaget forventes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

Forslaget må forventes at få væsentlige statsfinansielle konsekvenser. Der må forventes at skulle anvendes betydelige ressourcer på at tilpasse og udvikle edb-systemer, uddanne de erhvervsudøvende i anvendelsen af elektroniske logbøger og løbende at sikre modtagelsen af oplysningerne. Der kan på sigt forventes en mindre besparelse ved bortfald af visse tasteopgaver, hvorimod kvalitetskontrollen af oplysninger fortsat må opretholdes.

På baggrund af de foreliggende oplysninger og medtages alene fartøjer over 10 meter vurderes de udgiftsmæssige konsekvenser af indførelse af elektronisk logbog til ca. 29 mio. kr. i samlede investeringer, fordelt med 22 mio. kr. til investeringer for fiskerne og 7 mio. kr. til investeringer for myndighederne.

Hertil kommer årlige udgifter til drift og vedligeholdelse på samlet 15,5 mio. kr., fordelt med 9 mio. kr. til drift og vedligeholdelse for fiskerne og 9 mio. kr. for myndighederne. Myndighederne forventes dog samtidig at opnå en besparelse på 2,5 mio. kr. som følge af indførelsen af elektronisk logbog, hvorfor den samlede udgift til drift og vedligeholdelse for myndighederne anslås til 6,5 mio. kr.

Det er forudsat, at kommunikationsudstyret til satellitovervågning anvendes for fartøjer over 15 meter. Udgifterne til drift og vedligeholdelse af disse enheder er ikke medregnet i beregningerne ovenfor. De vurderes at være i størrelsesordenen 2 mio. kr.

Beregningerne tager udgangspunkt i, at de fartøjer, der i dag er logbogspligtige, skal overgå til elektronisk logbog. Imidlertid omfatter Kommissionens forslag alle fartøjer. Såfremt dette ikke ændres vil det øge de statsfinansielle

udgifter betragteligt, idet yderligere ca. 2.600 fartøjer i den danske flåde vil skulle indføre elektronisk logbog.

For så vidt angår indberetninger fra opkøbere, er dette allerede gennemført i Danmark, hvorfor der ikke forventes merudgifter i forbindelse hermed, forudsat at dette system kan opretholdes.

For så vidt angår teledetektion, forventer Fødevarerministeriet at skulle investere ca. 0,25 mio. kr. i udvikling af software. For driften vil der være udgifter til køb af billeder. Et billede koster ca. 15.000 kr. Den væsentligste udgift vil være eventuel opfølgning på baggrund af de informationer, der kan udledes af teledetektion. Hvis en opfølgning skal give mening skal der handles hurtigt, hvilket vil kræve flyindsats. Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at give et pålideligt skøn over de statsfinansielle udgifter forbundet hermed.

I forhold til de samfundsøkonomiske konsekvenser, vil anskaffelsen af udstyr og software samt driften af den elektroniske logbog og den elektroniske faktura indebære merudgifter for de erhvervsudøvende, jf. de ovenfor anførte udgifter, såfremt staten ikke dækker disse forventede udgifter. For så vidt angår teledetektion, vurderes der ikke at være direkte udgifter for erhvervet.

Kommissionen henviser til, at EU i henhold til Rådets beslutning om EU-tilskud til medlemsstaternes programmer for fiskerikontrol, kan yde tilskud til fiskere såvel som nationale myndigheder i forbindelse med indførelsen af denne nye teknologi.

I forhandlingerne skal det nærmere afklares i hvor stort omfang merudgifterne kan medfinansieres fra EU.

Høring

På mødet i §5-udvalget den 9. november 2004 gjorde Danmarks Fiskeriforening opmærksom på, at eventuelle merudgifter for erhvervet forventes dækket af staten. Man indtog i øvrigt den holdning, at ulovligt fiskeri ikke eksisterer i samme omfang som tidligere.

Dansk Fisk understregede, at den biologiske rådgivning tager højde for ulovligt fiskeri i sine beregninger, så derfor er der behov for bedre at kunne dokumentere omfanget af dette.

WWF udtalte, at man støttede forslaget i lyset af problemet med ulovligt fiskeri.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

8. Forslag til Rådets forordning om Den Europæiske Fiskerifond KOM (2004) 497

Revideret genoptryk af grundnotat af 12. august 2004. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Forslaget omhandler etablering af den Europæiske Fiskerifond, der skal udgøre grundlaget for strukturpolitikken på fiskeriområdet i perioden 2007-2013. Forslaget indeholder rammer og målsætninger for EU's strukturpolitik på fiskeriområdet, regler for EU's støtte, herunder støttesatser samt regler for implementering og forvaltning. I store træk er de gældende støtteordninger indeholdt i forslaget, dog er tilskud til nybygning af fiskerifartøjer og eksport af fartøjer ikke en del af forslaget. De væsentlige nye elementer i forhold til de nuværende instrumenter er en støtteordning rettet mod bæredygtig udvikling af kystfiskeriområder med stor fiskeriafhængighed samt en akva-miljø støtteordning baseret på 5 årige aftaler om forpligtelser.

Beskyttelsesniveauet skønnes at blive forbedret grundet den øgede integration af bæredygtighed og miljø i den fælles fiskeripolitik.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2004) 497 endelig af 14. juli 2004 fremsendt et forslag til Rådsforordning om den

Europæiske Fiskerifond. Forslaget er oversendt til Rådet den 16. juli 2004.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget blev præsenteret på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 19. juli 2004. Forslaget er sat på dagsordenen for det kommende rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 22.-23. november 2004 med henblik på drøftelse.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet forslaget er et led i gennemførelsen af EU's fælles fiskeripolitik.

Formål og indhold

Forordningen skal afløse FIUF-forordningen⁴, Rådsforordning nr. 1263/99 om Det Finansielle Instrument til Udvikling af Fiskeriet samt Kommissionens Forordning 366/20015 (gennemførelsesbestemmelser til 2792/1999).

Den nuværende program- og finansieringsperiode for FIUF og de øvrige strukturfonde dækker årene 2000-2006. Forslaget betyder, at FIUF fra 1. januar 2007 erstattes af et nyt finansieringsinstrument, den Europæiske Fiskerifond, der skal udgøre grundlaget for den væsentligste del af strukturudviklingspolitikken på fiskeriområdet i den kommende 7-års periode, dvs. 2007-2013. Den Europæiske Fiskerifond (herefter EFF eller Fonden) vil teknisk set ikke som FIUF være en del af strukturfondene og derfor indeholder forslaget tillige generelle gennemførelsesregler, der erstatter de nuværende fælles regler for strukturfondene i rådsforordning nr. 1260/996.

Forslaget indeholder følgende hovedelementer:

- en strategisk ramme og målsætninger for EU's strukturudviklingspolitik på fiskeriområdet
- regler for EU's støtte til strukturudvikling i fiskerisektoren, herunder for støttesatser og medfinansiering og om præmiefastsættelse
- regler for implementering og forvaltning, herunder programmering, samarbejde, evaluering, finansiel styring, overvågning, kontrol og revision.

Målsætninger og strategisk ramme for strukturudviklingsindsatsen

Trods indsatsen i forudgående og indeværende programperiode forbliver overkapacitet i Fællesskabets flåde en af årsagerne til overudnyttelsen af visse bestande. Den Europæiske Fiskeri Fond skal bidrage afgørende til den nødvendige reduktion af kapaciteten, særligt i forhold til flåder der fisker på ovennævnte bestande. Fonden skal ledsage den nødvendige rekonstruktion af fiskerisektoren med et system af sociale og økonomiske foranstaltninger, der kan begrænse virkningerne af nedgangen i fiskeriaktiviteterne eller af begrænsende foranstaltninger pålagt af hensyn til bevaringspolitikken for fiskeressourcer.

Det overordnede formål med den nye fiskerifond er at fremme den økonomiske og sociale udvikling i fiskerisektoren, inden for rammerne af en bæredygtig forvaltning af fiskeressourcerne og i overensstemmelse med den reviderede fiskeripolitik, som vedtaget i december 2002.

Indsatsen rettes mod følgende hovedmålsætninger:

- at opnå en bæredygtig balance mellem fiskerikapacitet og -indsats og fiskerimuligheder.
- at styrke miljødimensionen i alle fondens interventioner, bl.a. gennem fremme af frivillig anvendelse af selektive redskaber og metoder
- iværksætte en integreret, lokalt forankret, udviklingsindsats for kystfiskerizoner, baseret på en relevant territorial strategi
- at målrette støtten til forarbejdningsindustrien og akvakultursektoren med henblik på tilpasning til markedsforholdene samt miljømæssige og andre krav
- at give incitamenter til erhvervet, bl.a. ved at fremme pilotprojekter for alternativt fiskeri og udvikling af nye markeder

Som nøglemål for implementering og forvaltning fremhæves forenkling og øget subsidiaritet. I øvrigt skal implementeringen af den strukturpolitiske indsats på fiskeriområdet som hidtil hvile på grundprincipper om komplementaritet og konsistens i forhold til medlemsstaternes egen politik, programmering, partnerskab, proportionalitet, subsidiaritet, lighed, samhörighed, og ligestilling mellem mænd og kvinder. Sidstnævnte agtes

tillagt øget vægt, bl.a. i forhold til en integreret indsats i kystfiskerizoner. Princippet om delt ansvar for forvaltningen træder tydeligere frem i og med, at det administrative set up nærmer sig reglerne for Landbrugsfondens garantisektion.

Den strategiske ramme skal udfyldes gennem Rådets vedtagelse af overordnede strategiske retningslinier for udvikling af fiskeripolitikken. Dette skal ske senest tre måneder efter forordningens ikrafttræden. Inden for rammerne af Rådets retningslinier skal medlemstaterne inden tre måneder efter Rådets vedtagelse udarbejde en national strategiplan for fiskerisektoren. Programmeringen skal ligge inden for rammerne af de nævnte strategier.

Støtteordninger

Forslaget indeholder i store træk de gældende støtteordninger, dog vil støtten til nybygning, blandede selskaber og eksport af fartøjer, som forventet, ikke kunne ydes. Væsentlige nyheder er en støtteordning efter LEADER-model rettet mod bæredygtig udvikling af særligt udpegede kystfiskeriområder med stor fiskeriafhængighed samt en akva-miljø støtteordning baseret på 5-årige forpligtelser på linje med miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger (MVJ). Førstnævnte kan blive interessant i relation til flere af de mindre fiskeriafhængige områder i Danmark. Foranstaltninger i sammenhæng med genopretningsplaner gives prioritet. Investeringstøtte til fiskeindustrien og akvakultursektoren forbeholdes små og ultra-små virksomheder. Mulighederne for at støtte selektivt og mere miljøvenligt fiskeri forstærkes, bl.a. vil forberedelse eller afprøvning i en begrænset periode af nye tekniske foranstaltninger på fiskefartøjer kunne dækkes som en del af et pilotprojekt. Pilotprojekter, der muliggør gennemførelse af test af forvaltningsplaner og planer vedrørende fordeling af fiskeriindsats, herunder om nødvendigt af etablering af fiskerifri zoner, med henblik på at evaluere de biologiske og finansielle konsekvenser, vil ligeledes kunne støttes.

Det foreslåede støttebudget til regioner og lande, der ikke er omfattet af konvergensmålet (herunder Danmark) svarer nominelt nogenlunde til det afsatte budget under FIUF i nuværende programperiode⁷. Kommissionen lægger op til at fordele dette på basis af følgende kriterier:

- fiskerisektorens størrelse i den relevante medlemsstat
- størrelsen af den tilpasning af fiskeriindsatsen, der er nødvendig
- andelen af beskæftigede i fiskerisektoren

Hovedvægten lægges på en beskrivelse af væsentlige ændringer eller justeringer af de gældende rammer og følger den foreslåede inddeling i 5 akser:

1. Foranstaltninger til tilpasning af fiskeriflåden
2. Akvakultur, forarbejdning og afsætning af fiske- og akvakulturprodukter
3. Foranstaltninger af kollektiv interesse
4. Bæredygtig udvikling af kystfiskeriområder
5. Teknisk bistand

Oversigt over akser og støtteordninger i den nye fiskerifond

Akser	Mulige støtteordninger	Maksimalt offentlig støtte i % i områder uden for konvergensmålet
Akse 1: Foranstaltninger til tilpasning af Fællesskabets fiskeriflåde	Permanent ophør (ophugning). Artikel 25, jf. 23-24	Præmiefastsættelse: Offentlige udbud eller indkaldelse af forslag kan anvendes.
	Midlertidigt ophør (oplægning). Artikel 26, jf. artikel 23-24	Støtteniveauet kan også fastlægges ud fra et eller flere af følgende kriterier: <ul style="list-style-type: none"> • Fartøjets pris på det internationale marked • Fartøjets omsætning • Fartøjets alder og tonnage (GT) eller motorkraft(kW)
	Investeringer på fiskefartøjer samt selektivitet. Artikel 27	Investeringer på fiskerifartøjer og selektivitet (artikel 27): op til 30 %.
	Kystfiskeri af mindre omfang. Artikel 27a	For foranstaltninger under artikel 27a(2) reduceres kravet til privat medfinansiering (70 %) med 20 %.

	Socio-økonomisk kompensation i relation til flådeforvaltningen, herunder uddannelse og uddannelsesincitamerter til Yngre Fiskere. Artikel 28.	Op til 100%
Akse 2: Akvakultur, forarbejdning og afsætning af fiskeri- og akvakulturprodukter	Investeringer i akvakultur. Artikel 29-30	Investeringer i akvakultur (artikel 30) og forarbejdning (artikel 34) max. 30 %.
	Akva-miljø foranstaltninger. Artikel 31	Akva-miljø foranstaltninger og foranstaltninger vedrørende offentlig sundhed og dyrevelfærd: op til 100 %.
	Beskyttelse af offentlig sundhed og dyresundhed. Artikel 32.	
	Investeringer i forarbejdning og afsætning (forarbejdningsordningen). Artikel 33 og 34.	
Akse 3: Foranstaltninger af kollektiv interesse	Kollektive foranstaltninger. Artikel 35 og 36	
	Foranstaltninger til beskyttelse af den akvatiske fauna. Artikel 37 og 35.	
	Investeringer i fiskerihavne. Artikel 38 og 35	
	Afsætningsfremme. Artikel 39 og 35	
	Pilotprojekter. Artikel 40 og 35	
	Anden anvendelse af fiskefartøjer. Artikel 41 og 35.	
Akse 4: Bæredygtig udvikling af kystfiskeriområder	Bæredygtig udvikling af kystfiskeriområder. Artikel 42-44	
Akse 5: Teknisk bistand	Teknisk bistand. Artikel 45	

Akse 1. Foranstaltninger til tilpasning af fiskeriflåden

Aksen omfatter ”offentlig støtte til endeligt ophør”, ”offentlig støtte til midlertidigt ophør”, ”investeringer om bord på fiskerfartøjer og selektivitet”, ”kystfiskeri af mindre omfang” samt ”socio-økonomiske kompensationer i sammenhæng med flådeforvaltningen”. Sidstnævnte omfatter foranstaltninger, der træder i stedet for Yngre Fisker-ordningen.

Endeligt og midlertidigt ophør (artikel 23-26). Indsatsen under akse 1 er central i forhold til at forfølge et af hovedformålene med fiskeripolitikken: En bæredygtig udnyttelse af fiskeressourcerne. Den skal derfor ledsage flådeforvaltningspolitikken, der stadig er præget af overkapacitet, med særligt sigte på fiskerflåder, der fisker efter bestande, der uden for sikre biologiske grænser.

Indsatsen skal være forankret i planlægning, herunder strategisk planlægning i det operationelle program m.v.

Fonden vil inden for rammerne af tidsbegrænsede nationale planer for justering af fiskeriindsatsen kunne yde støtte til fartøjsejere og besætning, der er berørt af:

- genopretnings- eller forvaltningsplaner vedtaget af Rådet
- hasteforanstaltninger vedr. bevaring vedtaget af Kommissionen eller medlemstaterne
- ophør af en international fiskeriaftale eller ordninger/arrangementer
- flådeafgangsplaner vedtaget af medlemstaterne på frivillig basis

Foranstaltninger i relation til genopretningsplaner skal tillægges prioritet. Planerne for tilpasning af kapaciteten vil skulle omfatte endeligt ophør (ophugning) og kan omfatte midlertidigt ophør (oplægning).

Oplægningsforanstaltninger knyttet til genopretningsplaner, flerårige forvaltningsplaner eller hasteforanstaltninger i

henhold til artikel 7 og 8 i rådsforordning nr. 2371/2002 kan støttes i max. et år med mulighed for forlængelse i endnu et år. Disse skal ledsage en plan for tilpasning af fiskeriindsatsen som inden 2 år sikrer en permanent reduktion af fiskeriindsatsen, der mindst svarer til reduktionen som følge af oplægningen. Øvrig oplægning (naturkatastrofer eller anden exceptionel hændelse) kan max. støttes i 6 måneder.

Modernisering og selektivitet (artikel 27). Støtte kan ydes til foranstaltninger, der sigter på øget sikkerhed ombord, forbedret hygiejne, arbejdsforhold eller produktkvalitet eller mod at kunne opbevare fangster om bord eller formindske virkningen af fiskeriet på det marine miljø. I tilknytning til genopretningsplaner kan første udskiftning af et fiskeriredskab støttes, bl.a. på betingelse af at fartøjet omstilles til et andet fiskeri, for hvilket ressourcetilstanden muliggør fiskeri. Herudover vil Fonden kunne støtte første udskiftning af fiskeredskeber, forudsat at det nye redskab er mere selektivt og opfylder anerkendte miljøkrav og krav til god fiskeripraksis, der ligger udover eksisterende lovkraft.

Inden for rammerne af pilotprojekter kan tidsbegrænset afprøvning af nye tekniske foranstaltninger støttes.

Socio-økonomiske kompensationer (artikel 28) kan ydes til fiskere, der er berørt af udviklingen i fiskeriaktiviteterne. Støtten kan ydes til omstilling, diversificering, førtidspensionering eller tidlig tilbagetrækning fra sektoren. Under denne ordning vil fonden desuden kunne støtte uddannelse eller incitament hertil, rettet mod yngre fiskere, der ønsker at erhverve et fiskerifartøj for første gang.

Kystfiskeri af mindre omfang (artikel 27a). Fonden kan yde støtte til præmier til ejere og besætning på kystfiskerifartøjer med en samlet længde på mindre end 12 meter, som ikke benytter slæberedskeber, med henblik på

- forbedring af forvaltning af og kontrol med adgangsbetingelser til visse fiskeriområder
- fremme tilrettelæggelsen af produktions-, forarbejdnings- og afsætningskæden for fiskeriprodukter
- fremme frivillige tiltag med henblik på at reducere fiskeriindsatsen
- anvendelse af tekniske innovationer (selektivitet ud over lovkraft) der ikke forøger fiskeriindsatsen.

Kravene til privat medfinansiering af øvrige foranstaltninger under akse 1 reduceres i nogle tilfælde.

Præmier og støttesatser. Med henblik på at lette implementeringen af nationale planer vedrørende tilpasning af fiskeriindsatsen kan medlemsstaterne anvende offentlige udbud eller opfordring til forslag. Niveaue for offentlig støtte kan også fastlægges ud fra et eller flere af følgende kriterier under hensyn til at opnå den bedste kosteffektivitet:

- fartøjets pris på det internationale marked
- fartøjets omsætning
- fartøjets alder og tonnage (GT) eller motorkraft(kW)

I regioner, der ikke er omfattet af konvergensmålet, herunder Danmark, vil den samlede offentlige medfinansiering af investeringer på fiskerifartøjer (artikel 27) kunne være op til 30 %. For foranstaltninger under artikel 27a(2) reduceres kravet til privat medfinansiering (70 %) til 50 %.

Akse 2. Akvakultur, forarbejdning og afsætning af fiske- og akvakulturprodukter

Støtte til investeringer i akvakultur samt i forarbejdning og afsætning af fiske- og akvakulturprodukter (artikel 29, 30, 33 og 34) foreslås forbeholdt små og ultra-små ("mikro") virksomheder, dvs. virksomheder som beskæftiger under 50 personer, og som har en årlig omsætning eller en samlet årlig balance på ikke over 10 mio. €. For begge ordninger gælder desuden, at investeringer vedr. miljø, sundhed, hygiejne, dyrevelfærd eller -sundhed ligesom nu vil kunne støttes. Hvis det drejer sig om opfyldelse af nye lovmæssige krav, kan der dog kun ydes støtte inden for tidsfrister fastsat i lovregler udstedt af Kommissionen. Gældende krav om teknisk og økonomisk bæredygtighed er ikke udtrykkeligt nævnt.

Investeringer i forarbejdning vil kun kunne støttes, hvis de bidrager til at øge eller fastholde beskæftigelsen i fiskerisektoren. Som nu kan de vedrøre opførelse, udvidelse, udstyr og modernisering af virksomheder, men skal desuden bidrage til at opfylde et eller flere af en række bredt formulerede formål. Disse formål omfatter ikke "ren" produktionsforøgelse, men bl.a. forbedring af produktkvalitet, anvendelse af ny teknologi, udvikling af IT-baseret handel, bedre brug af mindre anvendte/kendte arter, afsætning af produkter hidrørende fra lokale fangster samt investeringer vedrørende arbejdsforhold og faglig uddannelse. Største reelle forskel er formentlig de ændrede grundbetingelser.

I god overensstemmelse med grundlaget for den seneste ændring af FIUF-forordningen kan investeringer i akvakultur, som forøger produktionen af produkter, der ikke kan afsættes ad sædvanlige kanaler eller som kunne virke imod EU's politik for bevaring af fiskeressourcer, ikke støttes. Investeringerne skal bidrage til at opfylde et eller flere af en række relativt bredt formulerede formål, der bl.a. omfatter diversificering af produktionen, nye arter og arter med gode markedsudsigter, reduktion af miljøpåvirkningen, faglig uddannelse/skoling og støtte af traditionelle akvakulturaktiviteter som er vigtige for at bevare den økonomiske og sociale struktur og miljøet. Støttebegrænsninger relateret til krav i VVM-direktiv.

Akva-miljø foranstaltninger (artikel 31). Med sigte på EU's målsætninger vedr. fiskeri og miljø og på mere konkret at fremme økologisk og miljø- og naturvenlig akvakulturdrift giver en ny MVJ-lignende ordning mulighed for at yde finansiel kompensation for brug af natur- og miljøvenlige metoder i akvakulturproduktionen. Projektmagere skal i minimum 5 år påtage sig akva-miljø mæssige forpligtelser, der ligger udover sædvanlig, god akvakulturpraksis. De gavnlige virkninger af sådanne forpligtelser skal på forhånd vises i en vurdering gennemført af et organ udpeget af medlemsstaten. Den maksimale årlige offentlige støtte fastsættes hvert år af medlemsstaten på grundlag af tre kriterier: påført indkomsttab, forøgede omkostninger og nødvendigheden af finansiel støtte for gennemførelsen af projektet.

Beskyttelse af offentlig sundhed og dyresundhed (artikel 32). Indholdsmæssigt svarer forslaget til den seneste ændring af FIUF-forordningen, dog med tilføjelse af en mulighed for at støtte fjernelse af patologiske risici i akvakultur, hvis en plan om slagtning er godkendt af Kommissionen i henhold til betingelserne i Kommissionens beslutning nr. 90/424/EEC.

I regioner, der ikke er omfattet af konvergensmålet, herunder Danmark, vil den samlede offentlige støtte til investeringer i akvakultur (artikel 30) og forarbejdning (artikel 34) ikke kunne overstige 30 % af de støtteberettigede omkostninger, medens akva-miljø foranstaltninger og foranstaltninger vedrørende offentlig sundhed og dyrevelfærd vil kunne støttes med op til 100 %.

Akse 3. Foranstaltninger af kollektiv interesse

Aksen omfatter "kollektive aktioner", "foranstaltninger til beskyttelse og udvikling af den akvatiske fauna", "havne"(investeringer), "ændret anvendelse af fiskerfartøjer", "pilotprojekter" og "afsætningsfremme". Grundbetingelserne svarer i store træk til de gældende for kollektive foranstaltninger.

Ifølge artikel 36 vil fonden kunne støtte "kollektive aktioner" (artikel 36), der sigter på

- fremme af partnerskabet mellem videnskabsmænd og de professionelle aktører i fiskerisektoren,
- at bidrage til en vedvarende bedre forvaltning eller bevaring af ressourcerne, eller til gennemsigtighed på markederne for fiskeri- og akvakulturprodukter (f.eks. sporbarhed), og
- kollektive investeringer i udvikling af opdræt, i affaldsbehandling (spildevand) eller i køb af udstyr til produktion, forarbejdning eller afsætning.

Det søges oplyst om anvendelsesområdet for kollektive aktioner (artikel 36) fuldt ud dækker anvendelsesområdet for FIUF kollektive foranstaltninger (artikel i RFO 2792/99).

Mulighederne for at støtte til foranstaltninger til beskyttelse og udvikling af den akvatiske fauna vurderes at svare nogenlunde til FIUF-ordningen, inklusive støtte til genopretning af vandløb, herunder ynglepladser og vandringsveje for migrerende arter, jf. seneste ændring af FIUF-forordningen⁹. Projekter vil positivt skulle bidrage til at forstærke det akvatiske miljø. Udsætning vil fortsat ikke være omfattet.

Under afsætningsfremmeordningen (artikel 39) åbnes op for at støtte gennemførelse af tværnationale (og nationale) markedsføringskampagner.

Pilotprojektordningen (artikel 40) svarer til den gældende, men med fremhævelse af projekter, der muliggør gennemførelse af test af forvaltningsplaner og planer vedr. fordeling af fiskeriindsats, herunder om nødvendigt af etablering af fiskerifri zoner, med henblik på at evaluere de biologiske og finansielle konsekvenser, samt forsøgsudsætning. Artikel 40 skal læses sammen med artikel 27 (modernisering), der fremhæver, at tidsbegrænset afprøvning af nye tekniske foranstaltninger støttes inden for rammerne af pilotprojekter. Ved pilotprojekter udført af andre end offentlige organer, vil den samlede offentlige støtte kunne udgøre op til 60 %, jf. nedenfor.

Foranstaltningen vedr. ombygning/omdannelse/anden anvendelse af fartøjer (artikel 41) omfatter offentlige eller halvoffentlige organers omdannelse af fartøjer til uddannelse eller forskning inden for fiskerisektoren (p.t. pilotprojekter) samt permanent overgang til ikke-kommercielle aktiviteter uden for erhvervsmæssigt fiskeri.

Med hensyn til havne (artikel 38) svarer beskrivelsen af de investeringer, der vil kunne støttes, til den gældende ordning med (udtrykkelig) tilføjelse af investeringer vedrørende IT-baserede systemer til forvaltning af fiskeriaktiviteter. Af bilag II til forordningen fremgår, at kun "ikke produktive" investeringer i havne vil kunne støttes¹⁰.

I regioner, der ikke er omfattet af konvergensmålet, herunder Danmark, vil den samlede offentlige støtte til projekter under akse 3 kunne udgøre op til 100 %. Dog vil pilotprojekter, der gennemføres af andre end offentlige organer højst kunne støttes med 60 % og "produktive" afsætningsfremmeprojekter højst med 30 %.

Akse 4. Bæredygtig udvikling af kystfiskeriområder

Aksen omfatter en støtteordning efter LEADER-model målrettet mindre kystfiskeriområder med høj fiskeriafhængighed. Ordningen vurderes at kunne blive relevant i Danmark. Der sigtes på, at Fonden skal kunne spille en større rolle i udvikling og vedligeholdelse af de økonomiske og sociale strukturer i lokalsamfund involveret i fiskeri, samtidig med at traktatens målsætninger for den fælles fiskeripolitik forfølges.

Ordningen vil kun kunne anvendes i kystområder udpeget af medlemsstaterne i det operationelle program på grundlag af bl.a. følgende følgende kriterier:

- Geografisk, oceanografisk, økonomisk og socialt sammenhængende områder mindre end NUTS III1
- Lav befolkningstæthed
- Betydelig andel beskæftigede i fiskerisektoren
- Nedgang i fiskeriet
- Ingen kommuner med flere end 100.000 indbyggere

Udviklingsindsatsen skal gennemføres af lokale aktionsgrupper ("coastal action groups"/ "CAG" eller kystaktionsgrupper) sammensat af lokale, offentlige eller private partnere, etableret med dette formål og udvalgt af medlemsstaten ved offentlig indkaldelse af forslag. Den direkte lokale forankring i projektudvælgelsen og -gennemførelsen kaldes "bottom up" tilgangen.

To tredjedele af de aktioner, der gennemføres, skal hidrøre fra den private sektor. Sigtet med ordningen er bredt og omfatter foranstaltninger til opretholdelse eller forbedring af den økonomiske og sociale udvikling, fremme af værdiskabelsen i forbindelse med fiskeri- og akvakulturaktiviteter, støtte til diversificering, til økonomisk omstilling og til fremme af kystområdemiljøet. Der kan ikke ydes støtte til fornyelse eller modernisering af fiskeflåden. Målgruppen går ud over fiskere, fartøjsejere og andre i fiskerisektoren og omfatter også beskæftigede i følgeindustrier eller -erhverv. Også mindre aktioner kan støttes.

Støttesatser. I regioner, der ikke er omfattet af konvergensmålet, herunder Danmark, vil den samlede offentlige støtte til projekter under akse 4 kunne udgøre op til 100 % for "ikke produktive" investeringer, medens den for "produktive investeringer" vil kunne udgøre op til 30 %.

Akse 5. Teknisk bistand

Fonden vil som hidtil kunne yde støtte til teknisk bistand til medlemsstaterne i forbindelse med forberedelse, forvaltning, evaluering, kontrol og revision i medlemsstaterne i relation til de operationelle programmer. Til teknisk bistand på initiativ af medlemsstaterne kan anvendes op til 5 % af det samlede beløb vedrørende programmet. På initiativ af Kommissionen eller på vegne heraf kan anvendes op til 0,80 % af dens årlige allokering.

Regler for implementering og forvaltning

Reglerne for det administrative set-up kommer i overvejende grad til at ligne reglerne for EUGFL's garantisektion, herunder med hensyn til regnskab, kontrol og revision.

Finansielle regler. Princippet om, at et års bevilling skal være udnyttet senest 2 år efter udløbet af det pågældende budgetår fastholdes (N+2), dog med lempelse bl.a. ved forsinket ikrafttræden af forordningen.

Forenkling. Programmeringstillæg forsvinder, krav til detaljeringsgrad i programdokument bliver mindre, betalinger

og medfinansiering gennemføres på aksenniveau i stedet for som nu på støtteordningsniveau. Ansvar for gennemførelse, kontrol og revision, herunder finansiel, lægges i øget omfang over på medlemsstaterne. Rapporteringskrav ændres på nogle punkter, men synes ikke formindskede.

Medfinansiering (artikel 52 og bilag II). Fondens vil som minimum skulle yde 20 % og som maksimum 90 % af den samlede offentlige støtte. I forbindelse med genopretningsplaner kan Kommissionens medfinansiering gå op til 65 % i medlemsstater, der ikke er omfattet af konvergensmålet. På andre områder, f.eks. forarbejdning, stiger kravene til national medfinansiering for samme lande.

Kumulering (artikel 53). Fondens indsats skal supplere og komplementere indsatsen under landdistriktsfonden og strukturfondene, men overlappning skal undgås. Et projekt eller en prioritet må, i den periode, hvor den er støtteberettiget, kun modtage støtte fra en fond ad gangen. Et projekt må ikke modtage støtte under mere end et operationelt program ad gangen.

Finansiering

I følge Kommissionens meddelelse om Dagsorden 2007 af 10. februar 2004 foreslås FIUF overført til den nye budgetkategori 2 for forvaltning af naturressourcer¹². FIUF hører i dag under strukturfondene.

Det af Kommissionen foreslåede samlede budget for Den Europæiske Fiskerifond vedrørende programperioden 2007-2013 udgør 4.963 mio. €. 75 % af budgettet eller 3.717 mio. € koncentrerer sig i regioner og lande omfattet af konvergensmålet (mål 1 regioner med udviklings efterslæb¹³), heraf 1.702 mio. € til de 10 nye medlemsstater og 2.015 mio. € til konvergensregioner i de 15 gamle medlemsstater.

Det foreslåede budget til regioner og lande, der ikke er omfattet af konvergensmålet, svarer nogenlunde til det afsatte budget under FIUF i nuværende programperiode. Med i vurderingen skal dog indgå evt. indfasning i løbet af 7-årsperioden af tidligere mål 1 områder, der heller ikke på grundlag af den statistiske effekt ville kunne forblive under mål 1/konvergensmålet, jf. note 10.

Med hensyn til fordelingen af støttemidler mellem lande uden for konvergensmålet, lægger Kommissionen op til, at den skal ske på basis af følgende kriterier:

- fiskerisektorens størrelse
- størrelsen af den tilpasning af fiskeriindsatsen, der er nødvendig
- andelen af beskæftigede i fiskerisektoren
- kontinuitet i relation til igangværende aktioner

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

Konsekvenser

Beskyttelsesniveauet skønnes at kunne blive forbedret grundet den bedre integration af bæredygtighed og miljø i den fælles fiskeripolitik.

Der kan blive tale om ændring af lov om strukturforanstaltninger vedrørende fiskerisektoren¹⁴. Ændringerne vil bl.a. kunne vedrøre gennemførelsen af foranstaltninger, som ikke er omfattet af den gældende lov.

Ud over konsekvenserne for EU's budget vil forslaget kunne få statsfinansielle konsekvenser i form af den nationale medfinansiering af foranstaltningerne. Størrelsen heraf vil afhænge af de finansielle rammer, som godkendes af Kommissionen i forbindelse med programmering af foranstaltningerne. Anvendelsen af ordningerne er frivillig for medlemslandene.

De finansielle rammer for den Europæiske Fiskerifond er endnu ikke fastlagt, men vil skulle vurderes i sammenhæng med de øvrige strukturfondsforhandlinger samt forhandlinger om de finansielle perspektiver for 2007-2013.

Fordeling af udgifter til fiskerifonden 2007-2013

Mio. €	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
2004-priser	655	678	701	713	726	738	752

Høring

Forslaget har været i skriftlig høring i §5-udvalget.

Dansk Fisk finder det afgørende, at selektiviteten i fiskeriet opprioriteres, og har med tilfredshed noteret, at det i forslaget indgår, at selektiviteten i fiskeriet skal styrkes og opfattes som et centralt element i den fælles fiskeripolitik. Dansk Fisk finder det uheldigt, at forslaget vil medføre, at virksomheder med mere end 50 ansatte og en omsætning på over 10 mio. Euro ikke kan opnå støtte fra forarbejdningsordningen eller akvakulturordningen. Det er Dansk Fisk's principielle opfattelse, at virksomheder med flere ansatte har samme behov for midler, der kan styrke udviklingen, og påpeger samtidig at det er centralt at være opmærksom på, at de landbaserede fiskevirksomheder som følge af reduktionerne i EU's fiskerflåder og landinger skal gennemgå en omstilling fra regionale leveranceforhold til globale leveranceforhold. Forarbejdningsordningen er central i denne omstillingsproces som man forventer branchen skal gennemgå.

Endelig finder Dansk Fisk, at EU bør sikre, at der er parallelitet mellem de støtteordninger og støtteniveauer der tilbydes EU's virksomheder og de virksomheder der eksporterer til EU-markedet. De danske myndigheder opfordres til at arbejde for, at de ovennævnte problemstillinger løses.

Dansk Akvakultur finder, at støtten til enkelt virksomheder bør reduceres til fordel for brancherelaterede indsatser, undtagen investeringsstøtte til forædling, hvor organisationen forudser et stigende behov, dog mener man at tilskud motiveret alene af ønske om produktionsudvidelser bør fravælges. Dansk Akvakultur er ikke enig i, at støtten forbeholdes små og ultra små virksomheder. Specielt inden for forædling finder Dansk Akvakultur, det er vigtigt, at der sker en konsolidering og øget investering i udvikling og innovative tiltag, og mener ikke at det er realistisk at tro, at det vil ske gennem små og ultra små virksomheder.

Danmarks Fiskeriforening har fremsendt sine foreløbige overordnede bemærkninger, hvori man vurderer, at forslaget indeholder alle de indsatsområder som foreningen kunne ønske at tage i anvendelse i Danmark.

Danmarks Fiskeriforening mener at Den Europæiske Fiskerifond klart skal prioritere udvikling og innovation i sektoren. Endelig påpeger foreningen, at det vedrørende støttesatserne er væsentligt at få en klar oversigt over hvilke regioner (måloområder) der er omfattet af konvergenskriterierne og dermed hvorledes Danmark er stillet.

På mødet i §5-udvalget den 9. november 2004 udtalte Danmarks Fiskeriforening, at der var for meget afvikling og for lidt udvikling i forslaget. Der manglede også en afklaring på konvergensområderne. Endelig blev der efterlyst en horisontal tilgang til ansøgningsprocedurerne af hensyn til forenkling og afbureaukratisering. Dansk Fisk gjorde opmærksom på det urimelige i forslaget om at favorisere små og ultra små virksomheder.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat til Folketingets Europaudvalg i sagen den 12. august 2004.

Det foreløbige indhold af Kommissionens forslag (KOM 2004 497) blev forelagt Folketingets Europaudvalg den 16. juli 2004 i forbindelse med forelæggelse af rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 19. juli 2004, jf. aktuelt notat af 8. juli 2004.

9. Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 2340/2002 og (EF) 2347/2002 for så vidt angår fiskerimuligheder for dybhavsarter for de medlemsstater, der tiltrådte i 2004 KOM (2004) 685

Nyt notat.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 2340/2002 og (EF) 2347/2002 for så vidt angår fiskerimuligheder for dybhavsarter for de medlemsstater, der tiltrådte EU den 1. maj

2004. Forlaget er fremsendt til Rådet den 20. oktober 2004.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 57, stk. 2, i Tiltrædelsesakten af 2003 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal.

Punktet er sat på dagsordenen for rådsmødet den 22.-23. november 2004 (landbrug og fiskeri) med henblik på vedtagelse.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, da der er tale om ændring af en eksisterende retsakt som led i gennemførelsen af EU's fælles fiskeripolitik.

Formål og indhold

I 2002 fastsatte Rådet kvoter for en række dybhavsarter i 2003 og 2004 i store dele af EU's farvand (forordning (EF) nr. 2340/2002). Kvoterne blev fastsat på baggrund af den biologiske rådgivning og medlemslandenes fiskeri i perioden 1990-99. Ved forordning (EF) 2347/2002 fastsatte Rådet endvidere en indsatsregulering i form af maksimumsgrænser for den samlede maskineffekt og samlede kapacitet for den flåde, der må lande betydelige mængder dybhavsfisk. Lofterne blev udregnet som den samlede maskineffekt og den samlede kapacitet for de af medlemsstaternes fartøjer, som i et af årene 1998, 1999 og 2000 havde landet mere end 10 t dybhavsarter.

I henhold til artikel 57 i Tiltrædelsesakten bør de nye medlemslande tildeles fiskerimuligheder for dybhavsarter for 2004.

Kvoterne til de nye medlemslande er beregnet på baggrund af landenes officielle fangstopgørelser i en 10 års-periode. Det fremgår ikke af forslaget hvilken 10 års-periode, der er anvendt, blot at der er anvendt data, som de nye lande har indsendt til internationale organisationer. Ifølge forslaget tildeles Estland, Letland, Litauen og Polen kvoter af skolæst i ICES område Vb, VI og VII, medens Estland, Litauen og Polen endvidere tildeles kvoter af sort sabelfisk i ICES område V, VI, VII og XII og byrkelange i ICES område VI og VII.

Indsatsloftet for de nye medlemslandes dybhavsfiskeri er beregnet efter samme metode som for de "gamle" medlemslande, men på baggrund af referenceperioden 2000-2002.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Danmark har ikke kvoter på dybhavsarter i de områder, hvor de nye medlemslande tildeles kvoter. Danmark er således ikke direkte berørt af forslaget.

Høring

§5-udvalget er blevet hørt og har ikke haft bemærkninger.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

10. Forvaltning af fiskeriet i Østersøen KOM-dokument foreligger ikke

Nyt notat.

Baggrund

Punktet er sat på dagsordenen for rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 22.-23. november 2004 med henblik på

drøftelse af forvaltningen af fiskeriet i Østersøen. Formandskabet har meddelt, at man vil udarbejde en række konkrete spørgsmål til brug for drøftelsen på mødet.

Kommissionen har fremsendt et non-paper indeholdende de elementer, der forventes at indgå i et kommende forslag.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, da der er tale om en drøftelse vedrørende EU's fælles fiskeripolitik.

Formål og indhold

Den nuværende forvaltningsplan for torsk i Østersøen blev vedtaget i 2003. Med ICES' seneste rådgivning fra juni 2004 har det vist sig, at forvaltningsplanen lider af en række problemer, og at det på nuværende tidspunkt ikke er muligt at implementere planen. Det skyldes først og fremmest, at forvaltningsplanen ikke har taget hensyn til den nuværende situation, hvor ICES' rådgivning for Østersøen er behæftet med betydelig usikkerhed og f.eks. ikke indeholder konsekvensberegninger af fremtidige fangstniveauer.

Samtidig er det et problem, at de maksimale fangstmængder, som forvaltningsplanen udstikker, i praksis ikke overholdes på grund af urapporterede landinger.

Eftersom den biologiske rådgivning fra ICES samtidig fortsat tegner et meget negativt billede af bestandssituationen i specielt den østlige del af Østersøen, ønsker Kommissionen, at den nuværende forvaltningsplan erstattes med en revideret forvaltningsplan, som også indeholder en genopretningsplan for torsken i den østlige del af Østersøen.

Kommissionen forventer at kunne præsentere et forslag til revideret forvaltnings- og genopretningsplan i løbet af første halvår af 2005 med henblik på ikrafttrædelse 1. januar 2006.

Kommissionen ønsker imidlertid at reagere i forhold til den nuværende bestandssituation og forventes derfor at foreslå en række foranstaltninger inkluderet i TAC/kvoteforordningen for 2005.

Forvaltnings- og genopretningsplan

Kommissionen forventes at lægge op til, at en forvaltnings- og genopretningsplan for torsk skal reducere fiskeriindsatsen med en vis procentdel hvert år, indtil genopretningsmålet er nået (harvest control rules). Det forventes endvidere foreslået, at fiskeriindsatsen begrænses i både den vestlige og østlige del af Østersøen gennem indførelse af havdage, som det kendes fra Nordsøen, kombineret med lukkede områder/perioder. Der åbnes mulighed for, at lukning af områder/perioder bliver mere omfattende i den østlige del end den vestlige del af Østersøen.

Endelig forventes det, at der lægges op til, at forvaltnings- og genopretningsplanen skal reducere omfanget af urapporterede landinger markant gennem en styrket kontrol med torskefiskeriet. Kommissionen henviser til en række mulige foranstaltninger, som medlemslandene foreslog på IBSFC's årsmøde i september 2004.

TAC/kvoteforordning for 2005

Kommissionen forventer at foreslå en reduktion i fiskeridødeligheden på 65% i 2005, hvilket efter Kommissionens beregninger medfører en TAC på 25.000 t (45.000 t i 2004).

De nuværende fordelingsnøgler for torsk forventes foreslået opsplittet i to nye nøgler for torsk (underområder 22-24 henholdsvis underområde 25-32) og to nye nøgler for sild (underområder 22-24 henholdsvis underområde 25-29 (ekskl. Rigabugten) og underområde 32) på baggrund af medlemslandenes fiskerimønster i perioden 1991-2002.

Havdage, lukkede områder/perioder eller andre foranstaltninger, der kan reducere fiskeriindsatsen og fiskeridødeligheden forventes foreslået indført allerede fra 1. januar 2005. Det nuværende sommerstop bør ifølge Kommissionen udvides til mindst 7-8 måneder i den østlige del af Østersøen, hvis det skal medføre en tilstrækkelig reduktion af fiskeriindsatsen. Lukkede områder bør ifølge Kommissionen have en relativ stor udstrækning, hvis det skal have effekt, og bør indføres i kombination med havdage for at undgå, at indsatsen flyttes til andre områder. En udvidelse af det lukkede område omkring Bornholmerdybet og en lukning af den sydlige del af ICES underområde 26 forventes nævnt som en mulighed.

En række foranstaltninger til monitorering og kontrol af fiskeriet forventes foreslået indført fra 1. januar, f.eks. anvendelse af særligt udpegede havne, når der landes over en vis mængde og betingelser for vejning og transport af den landede torsk.

I afventning af de reviderede tekniske regler for Østersøen (forventes behandlet i 2005 med henblik på ikrafttrædelse 1. januar 2006) forventes foreslået de midlertidige tekniske foranstaltninger, der indgår i TAC/kvoteforordningen for 2004, videreført i 2005 (tilladte redskaber, bifangstregler, mindste tilladte landingsstørrelse og lukning af Bornholmerdybet).

Der er fortsat ikke fundet en løsning på den interne fordeling af torsk mellem Danmark, Tyskland, Sverige og Finland, med en fast andel til Sverige i stedet for en stigende andel ved højere TAC'er. Hvis parterne ikke når til enighed, er det muligt at fortsætte med den nuværende beregningsmetode.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres vedrørende drøftelserne om forvaltningen af fiskeriet i Østersøen. Europa-Parlamentet vil blive hørt, når der foreligger et egentligt forslag til en juridisk tekst.

Konsekvenser

Den reviderede forvaltnings- og genopretningsplan må forventes at have statsfinansielle konsekvenser i det omfang, der indføres nye supplerende kontrolforanstaltninger herunder krav om hyppigere kontrol end i dag. Også de kontrolforanstaltninger, som Kommissionen ønsker indsat i TAC/kvoteforordningen for 2005, vil kunne være forbundet med statsfinansielle konsekvenser.

Det vil først være muligt at opgøre størrelsen af de statsfinansielle konsekvenser, når man har et mere klart billede af, hvilke foranstaltninger der foreslås indført.

Høring

På mødet i §5-udvalget den 9. november 2004 var Danmarks Fiskeriforening imod indførelse af havdage, men kan om nødvendigt acceptere indsatsregulering gennem en udvidelse af sommerstoppet i den østlige del af Østersøen til maksimalt 4 måneder og lukning af Bornholmdybet, Gdansk dybet og Gotlandsdybet. Indsatsregulering må indføres som kompensation for en højere TAC end foreslået af Kommissionen. Ved valg af fordelingsnøgler lægger Danmarks Fiskeriforening vægt på, at der findes en løsning som bedst muligt sikrer Danmarks nuværende andel fremover.

Dansk Fisk og Danmarks Fiskeindustri- og Eksportforening lagde vægt på, at der kun indføres en begrænset udvidelse af sommerstoppet af hensyn til forsyningen af fersk fisk til industrien.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

11. Rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om anvendelsen af Rådets forordning (EF) nr. 2702/1999 om oplysningskampagner og salgsfremmende foranstaltninger for landbrugsprodukter i tredjelande og Rådets forordning (EF) nr. 2826/2000 om oplysningskampagner og salgsfremstød for landbrugsprodukter på det indre marked samt forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 2702/1999 om oplysningskampagner og salgsfremmende foranstaltninger for landbrugsprodukter i tredjelande og forordning (EF) nr. 2826/2000 om oplysningskampagner og salgsfremstød for landbrugsprodukter på det indre marked.

KOM (2004) 233

Revideret genoptryk af grundnotat af 2. juni 2004. Ændringer er markeret i marginen.

Resumé

Kommissionen har fremlagt rapport om de to ordninger om salgsfremstød på henholdsvis det indre marked og i tredjelande. Kommissionen konkluderer i rapporten, at ordningerne om salgsfremstød i det væsentligste bør fortsættes. Kommissionen finder, at programmer, hvor der er deltagere fra flere lande fortsat bør prioriteres, og at forvaltningen generelt bør lettes. Kommissionen finder også, at der bør indføres en mekanisme, der gør det lettere at søge efter sammenhæng og synergi mellem regionale og/eller nationale programmer og EU-medfinansierede programmer. Kommissionen fremsætter som følge heraf en række forslag til forenkling og harmonisering af administrationen af de to ordninger for salgsfremstød. Desuden foreslås ordningen med salgsfremstød i tredjelande gjort permanent. Endelig foreslås en evaluering af de to ordninger senest 31. december 2006.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2004) 233 af 5. april 2004 fremsendt rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om anvendelsen af Rådets forordning (EF) nr. 2702/1999 om oplysningskampagner og salgsfremmende foranstaltninger for landbrugsprodukter i tredjelande og Rådets forordning (EF) nr. 2826/2000 om oplysningskampagner og salgsfremstød for landbrugsprodukter på det indre marked samt forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 2702/1999 om oplysningskampagner og salgsfremmende foranstaltninger for landbrugsprodukter i tredjelande og forordning (EF) nr. 2826/2000 om oplysningskampagner og salgsfremstød for landbrugsprodukter på det indre marked. Forslaget er oversendt til Rådet den 6. april 2004.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 36 og artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget forventes vedtaget som et a-punkt på et kommende rådsmøde.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet forslaget er et led i den fælles landbrugspolitik.

Formål og indhold

Rådet vedtog i 1999 og 2000 to forordninger om salgsfremstød på henholdsvis det indre marked og i tredjelande. Kommissionen havde hidtil anvendt en række ordninger for salgsfremstød for forskellige produkter, og som hver for sig var underlagt deres egne sektorspecifikke regler. Kommissionen har tidligere forvaltet salgsfremstødene enten direkte (olivenolie, nødder og logoer) eller indirekte via medlemslande eller erhvervsorganisationer (oksekød, mejeriprodukter, æbler og citrusfrugter, druesaft, blomster og mærkning). Der blev i 1999 og 2000 således foretaget betydelige ændringer i forhold til de hidtidige foranstaltninger. De vigtigste fornyelser dengang var følgende:

- Overgang til en ordning, hvor Kommissionen foretager en direkte forvaltning, og hvor initiativet og forvaltningsansvaret tilfalder erhvervsorganisationerne og medlemslandene.
- Harmoniseret tredelt finansiering for alle berettigede sektorer, idet finansieringen deles mellem EU, medlemslandene og erhvervsorganisationerne.

De to rådsforordninger om salgsfremstød blev først gradvist gennemført i 2001 for tredjelande og i 2002 for det indre marked, og 2003 var således det første år, hvor ordningen var fuldstændig implementeret. Kommissionen vurderer derfor i rapporten, at det er for tidligt at vurdere resultaterne af de egentlige salgsfremmende aktiviteter, der blev introduceret under den nye ordning. På den baggrund forventer Kommissionen at fremlægge en ny rapport ved udgangen af 2006.

De administrative rammer for salgsfremmeordningernes drift går generelt som planlagt. Kommissionen vurderer dog, at der særligt er to hovedproblemer, der skal løses:

- Medlemslandene og erhvervsorganisationerne har vist betydelig interesse for særligt salgsfremstød på det indre marked. Kommissionen vurderer, at en del af disse primært er af national interesse og dermed af begrænset europæisk værdi. Kommissionen finder, at der på den baggrund skal lægges større vægt på programmer af interesse i EU-sammenhæng, og på at sikre synergi mellem nationale aktiviteter og EU-aktiviteter.
- På tredjelandsmarkeder viser erhvervsorganisationerne mindre interesse. Antallet af programmer er begrænsede og synligheden på tredjelandsmarkeder ikke stor. Der kræves mere på tredjelandsmarkeder for at skabe tilstrækkeligt effektive ordninger af eksportfremmende karakter med høj kvalitet og synlighed. Det konkluderes på den baggrund, at Kommissionen bør have mulighed for at tage initiativer til samarbejde med interesserede medlemslande og deres erhvervsorganisationer.

Kommissionen konkluderer i rapporten, at ordningerne om salgsm fremstød i det væsentligste bør fortsættes. Kommissionen finder, at programmer, hvor der er deltagere fra flere lande fortsat bør prioriteres, og at forvaltningen bør lettes. Kommissionen finder også, at der bør indføres en mekanisme, der gør det lettere at søge efter sammenhæng og synergi mellem regionale og/eller nationale programmer og EU-medfinansierede programmer. Kommissionen vil på den baggrund oprette en arbejdsgruppe, der bl.a. består af nationale myndigheder og organer, der arbejder med nationale salgsm fremmekampagner samt Kommissionen.

Som følge af udvidelsen bør det samlede budgetbeløb til støtte for salgsm fremstød ifølge Kommissionen opretholdes på mindst det nuværende niveau, og inden for denne samlede bevilling bør flere midler imidlertid overføres fra det indre marked til tredjelandsprogrammer under hensyn til mulighederne for at gennemføre realistiske programmer.

Forslagene til ændring af forordningerne om salgsm fremstød på henholdsvis det indre marked og i tredjelande indeholder følgende konkrete forslag:

- Kommissionen vil ikke længere fortage forudgående kontrol af udkast til materiale, som skal anvendes i forbindelse med salgsm fremstød, og der foretages desuden forenkling af rapporteringskravene.
- Nedsættelse af styregrupper ved salgsm fremmeordninger på det indre marked. Denne model anvendes på indværende tidspunkt allerede i forbindelse med salgsm fremmeprogrammer på tredjelandsmarkeder.
- Indsættelse af undtagelser fra meddelelsesproceduren i følge traktatens artikel 87-89 for medlemslandenes salgsm fremmende foranstaltninger.
- At den forslagsstillende organisation i visse tilfælde kan foretage særlige begrænsede aktioner inden for et program, og at gennemførelsesorganet på nærmere fastsatte betingelser kan udvælges senere.
- Mulighed for at tilrettelægge salgsm fremmekampagner med 100 % EU-støtte udvides til det indre marked, og at disse også kan omfatte mærkning og kvalitetsstandarder.
- Kommissionen kan på eget initiativ iværksætte salgsm fremmeprogrammer for hvilke erhvervsorganisationerne og/eller medlemslandene ikke har vist interesse.
- Mulighed for, at der i gennemførelsesbestemmelserne fastsættes et minimum og et maksimum for acceptable udgifter for samfinansierede salgsm fremmeprogrammer.
- Trepartsfinansieringen af salgsm fremmeprogrammerne opretholdes. EU's finansieringsandel må i henhold til forslaget dog ikke overstige 50 % af de faktiske omkostninger til programmet, men der gives større smidighed med hensyn til de andele, der ikke finansieres af EU. Muligheden for at skattelignende afgifter kan anvendes som finansieringskilde bevares, men det foreslås, at den obligatoriske del (i øjeblikket medlemslandene 20 % - forslagsstillende organisation 30 %) lempes, således at medlemslandene fra sag til sag kan afgøre, hvor stor en finansiering de vil tildele et program. Kommissionen foreslår dog et obligatorisk minimumsbidrag fra den forslagsstillende organisation på f.eks. 20 %.
- De degressive EU-medfinansieringssatser for flerårige programmer (60 % – 40 %) bortfalder, og EU's medfinansiering fastsættes til 50 % årligt for programmet. Dette forslag fremsættes under henvisning til forenkling af udarbejdelsen og vurderingen af forslag.
- Der foreslås fremlagt en evaluering af ordningerne om salgsm fremstød senest 31. december 2006. Rådets forordning (EF) nr. 2702/1999 om oplysningskampagner og salgsm fremmende foranstaltninger for landbrugsprodukter i tredjelande foreslås endvidere gjort permanent.
- Endelig indeholder forslaget harmoniseringsbestemmelser, således at procedurerne for både salgsm fremmeprogrammer på det indre marked og på tredjelandsmarkeder i højere grad ligner hinanden.

Udtalelser

Europa-Parlamentet har den 14. oktober 2004 afgivet udtalelse og godkendt forslaget uden ændringer.

Konsekvenser

Ordningerne om salgsm fremstød kræver som udgangspunkt national medfinansiering. Den hidtidige administration af ordningen i Danmark har ikke haft direkte statsfinansielle konsekvenser, idet midlerne til finansieringen af medlemslandenes andel er kommet fra produktions- og promilleafgiftsfondene. Direktoratet for FødevarerErhverv har i 2004 ansøgt og fået bevilliget et program om oplysningskampagne for det europæiske økologi-mærke. Programmet finansieres for 50 % vedkommende af EU og de øvrige 50 % af Danmark i henhold til en bevilling på finansloven, der er afsat til generiske kampagner inden for miljø- og økologiområdet. Forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Høring

Rapporten og forslaget har været i høring i §2-udvalget (landbrug).

Landbrugsraadet tilslutter sig en videreførelse af promotionsordningerne på såvel det interne marked som på 3. landsmarkederne. Med udsigt til en fortsat reduktion af EU's eksportrestitutioner er det vigtigt med ordninger, som giver mulighed for en fortsat forbrugerinformation og generel afsætningsfremmende indsats for EU-producerede produkter.

I et udvidet EU med 25 medlemmer vil ordningerne ifølge Landbrugsraadet få en ændret karakter og betydning. Det indre marked udvides, hvilket medfører, at den interne promotion får større udstrækning. Det vil derfor være urimeligt med en reduktion i de afsatte midler til intern promotion, når der er tale om flere medlemmer og et større marked. Udvidelsen vurderes ikke at reducere behovet for intern promotion snarere tværtimod. For 3. lands promotion er Landbrugsraadet enig i, at ordningen bør styrkes og målrettes.

For begge promotionsordninger gælder, at de kun har haft fuld effekt i en kort periode. Der har været nogle indkørvanskeligheder, og derfor vil det være relevant med tilpasninger af ordningerne, som i mange tilfælde er administrativt tunge at håndtere. Overordnet kan Landbrugsraadet tilslutte sig Kommissionens forslag til ændringer af ordningerne, som kan medvirke til en større anvendelse og forenklet administration. Der skal dog henvises til følgende konkrete bemærkninger:

Ifølge Landbrugsraadet er der ikke grund til at ændre medfinansieringssatserne mellem medlemsstaterne og erhvervsorganisationerne, men der er behov for større fleksibilitet, som foreslået af Kommissionen. Det er et problem, at visse medlemsstater udviser manglende engagement eller ikke ser sig i stand til at opfylde medfinansieringskravet, hvorved pågældende erhvervsorganisationer er afskåret fra at gøre brug af ordningerne, medmindre finansieringen sker ved parafiskale afgifter.

Som administrativ forenkling bør de nuværende degressive medfinansieringssatser for flerårige programmer ifølge Landbrugsraadet bortfalde, og EU's medfinansiering fastsættes til 50 %.

Accepten af parafiskale afgifter som finansieringskilde medfører ifølge Landbrugsraadet allerede, at visse organisationer reelt dækker 50 %. Denne mulighed bør bevares, men reglerne for den obligatoriske del fra medlemsstaterne på 20 % bør i konsekvens heraf lempes, således at medlemsstaterne fra sag til sag afgør, hvor stor en finansiering, de vil tildele et program. Imidlertid bør et minimumsbidrag fra pågældende organisation på f.eks. 20 % være obligatorisk.

De foreløbige erfaringer viser, at det er vanskeligt at gennemføre et samarbejde om promotion aktiviteter på tværs af landegrænser. Landbrugsraadet kan principielt tilslutte sig Kommissionens initiativer for at sikre at flere projekter gennemføres med deltagelse af mere end ét medlemsland. Det må dog ikke udelukke, at der fortsat kan godkendes projekter, hvor kun ét medlemsland medvirker – forudsat at projektet i øvrigt lever op til formelle og kvalitetsmæssige krav.

Med hensyn til intern promotion bør denne ordning som udgangspunkt ifølge Landbrugsraadet stilles til rådighed for samtlige landbrugsprodukter og ikke blot produkter der tidligere har haft en særskilt forordning på området.

Der to hovedårsager til den ringe udnyttelse af ordningen om 3. landspromotion:

1. De uhyre restriktive regler om anvendelse af brands – skal være generisk promotion
2. Krav om, at den foreslående organisation ikke også må være det gennemførende organ

Ordningens begrænsede udnyttelse på tredjelandsmarkederne skyldes ikke mindst kravet om, at programmerne alene vedrører generiske produkter og er neutrale overfor brands og varemærker. Det medfører, at brancheorganisationernes mere betydende medlemsvirksomheder er tilbageholdende og afstår fra at medvirke til finansiering af programmerne.

Hvis foranstaltningerne skal have en mærkbar effekt på eksportmarkederne, må Kommissionen derfor ifølge Landbrugsraadet udvise større fleksibilitet med hensyn til accept af et afbalanceret antal labels i kampagner og lignende, således at det bliver muligt at skabe en bedre forbindelse til de enkelte virksomheders produkter. Forbrugere, indkøbere og kunder i øvrigt skal i praksis kunne finde de pågældende produkter, som omfattes af en kampagne. Der er også i stigende grad opmærksomhed omkring produkternes oprindelse udenfor EU.

Kravet om at den forslagsstillende organisation ikke også må være det gennemførende organ besværliggør ifølge

Landbrugsraadet processen markant. Forslagsstilleren skal ud og hente minimum 3 ”hypotetiske” tilbud på gennemførelse af et promotionsprogram som efterfølgende vedlægges ansøgningen. Det ville gøre ansøgningsproceduren langt lettere og mere tilgængelig om man tillod forslagsstiller at være udførende organ eller ansvarlig herfor.

På mødet i § 2-udvalget den 9. november 2004 understregede Landbrugsraadet, at man varmt anbefalede, at Danmark støttede vedtagelsen af de nye ordninger, idet der var tale om en forenkling i forhold til tidligere. Forslaget var i forhold til WTO's regler klassificeret som ”grøn boks støtte” og stemte overens med danske interesser som stor fødevarereksportør. Fødevarerindustrien var enig og tilføjede, at Danmark ikke bare burde stemme imod, men arbejde for, at der blev givet mest muligt til salg fremme i tredjelande.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat om sagen den 2. juni 2004.

12. Rapport fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om forenklingen af markedsordningen for frugt og grøntsager KOM (2004) 549

Revideret genoptryk af aktuelt notat af 30. september 2004. Ændringer er markeret i marginen.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2004) 549 af 10. august 2004 fremlagt rapport til Rådet og Europa-Parlamentet om forenklingen af markedsordningen for frugt og grøntsager. Rapporten er oversendt til Rådet den 10. august 2004.

Rapporten blev drøftet på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 18. oktober 2004. Det nederlandske formandskab har efterfølgende på denne baggrund fremlagt et udkast til rådskonklusioner med henblik på eventuel vedtagelse på rådsmødet (landbrug og fiskeri) den 22.-23. november 2004 som a-punkt..

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet der er tale om en rapport.

Formål og indhold

Rapporten beskriver, hvorledes Kommissionen i 2002-2004 har fulgt Rådets henstillinger om at følge op på visse mangler, som er blevet konstateret i funktionen af markedsordningerne for frugt og grøntsager¹⁵. Rapporten har også til formål at stimulere debatten i Rådet, Europa-Parlamentet og erhvervet om markedsordningernes funktion. Afhængig af resultatet af de kommende drøftelser kan rapporten blive fulgt af egentlige forslag fra Kommissionen. Kommissionen har opstillet en række strategiske spørgsmål til brug for de videre drøftelser:

1. Er der behov for at reformere de basale dele af markedsordningen fra 1996?
2. Hvad kan gøres for at forenkle gennemførelsen af markedsordningen for producentorganisationerne og gøre deres ydelser mere attraktive for producenterne?
3. Hvad kan gøres for at forbedre koncentrationen af udbuddet i regioner, hvor organisationsgraden er svag, i særdeleshed i de nye medlemsstater?
4. Bør de særlige cross compliance regler for frugt og grøntsager fastholdes, eller bør de integreres i det nye cross compliance koncept udviklet med landbrugsreformen i 2003?
5. Hvad kan gøres for at fremme udbuddet af kvalitetsprodukter og/eller produkter fremstillet under miljøvenlige produktionsformer?
6. Hvad kan gøres for at sikre bedre krisestyring?
7. Er der et behov for at introducere radikale ændringer i de særlige støttesystemer for forarbejdet frugt og grøntsager?
8. Hvordan kan sammenhængen mellem frugt og grøntsagssystemet og landdistriktspolitikken blive forbedret?
9. Hvordan kan en bedre udnyttelse af det nuværende budget sikres?

Det nederlandske formandskab har fremlagt et udkast til rådskonklusioner, hvor det generelt fremhæves, at

tilpasninger af sektoren for frugt og grøntsager skal ske på linje med landbrugsreformen fra 2003, men at medlemsstaterne generelt ønsker at fastholde de nuværende markedsordninger med mindre tilpasninger og forenklinger, herunder:

- En forbedring af producentorganisationernes funktion især i de nye medlemsstater og i regioner hvor organisationsgraden og koncentrationen af udbuddet er utilstrækkelig.
- Alternative instrumenter til krisestyring i stedet for tilbagekøb.
- Anerkendelse af de folkesundhedsmæssige positive aspekter ved forbrug af frugt og grøntsager.

For udbudssiden anføres specifikt, at medlemsstaterne bør have større fleksibilitet og subsidiaritet i forbindelse med anerkendelse af producentorganisationer, at der bør være større fleksibilitet for medlemmernes direkte salg til forbrugerne samt at der bør ske en større overførsel af viden vedrørende dannelse af producentorganisationer fra gamle til nye medlemsstater. Herudover nævnes under punktet krisestyring, at Kommissionen i forbindelse med den rapport om krisestyring generelt, som forventes fremlagt ultimo 2004, skal analysere innovative løsninger herunder mulighed for støtte til blandt andet høsttabsforsikringer. Desuden opfordres Kommissionen til at analysere den mulige virkning for produkter som støttes under markedsordningen for forarbejdet frugter og grøntsager ved et skifte fra det nuværende støttesystem til et system baseret på de mål og instrumenter der er anvendt i landbrugsreformen fra 2003, og endelig bør Kommissionen analysere den nye situation for bløde bær til forarbejdning efter udvidelsen af EU.

På efterspørgselssiden anføres, at Kommissionen, såvel inden for markedsordningens instrumenter som under de horisontale foranstaltninger, under indtryk af sundhedsaspekterne ved et forøget forbrug af frugt og grøntsager bør prioritere projekter og forslag som fremmer forbruget af disse produkter.

For så vidt angår gennemførelsen anmodes Kommissionen om at forbedre forholdet mellem markedsordningen og landdistriktspolitikken, med henblik på at gøre en effektiv og sammenhængende anvendelse af de to ordninger mulig, men det bør samtidig sikres at dobbeltfinansiering ikke finder sted. Endelig bør Kommissionen undersøge om det er muligt at anvende de generelle cross-compliance regler fra landbrugsreformen på frugt og grønt området. Alle eventuelle ændringer bør ske indenfor det nuværende budget, og budgettet bør anvendes mere effektivt, ligesom Kommissionen bør fortsætte sine bestræbelser på at simplificere forordningerne indenfor sektoren.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om sagen på nuværende tidspunkt, men det kan oplyses, at Europa-Parlamentet har planlagt en drøftelse af rapporten.

Konsekvenser

Rapporten og eventuelle rådskonklusioner har ikke i sig selv lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Høring

Rapporten har været i høring i §2-udvalget (landbrug).

Dansk Erhvervsgartnerforening (DEG) anfører, at det af Kommissionens rapport om markedsordningen for frugt og grøntsager fremgår, at der siden forordning (EF) nr. 2200/96 trådte i kraft den 1. januar 1997 er sket en række tilpasninger og forenklinger af forordningen. Disse ændringer har efter DEG's opfattelse været positive. Det gælder specielt forenklinger af administrationen i relation til producentorganisationerne og deres driftsfonde og – programmer, som blev foretaget i 2001, herunder fastsættelsen af en fast årlig støttesats på 4,1 % af producentorganisationernes omsætning.

Generelt er der ifølge DEG i erhvervet tilfredshed med markedsordningen for frugt og grøntsager, og DEG ønsker derfor, at de fleste af de nuværende elementer i markedsordningen bevares uændret. DEG mener imidlertid, at ordningerne for tilbagekøb og eksportrestitutioner bør nedlægges, idet de midler, der i dag er afsat hertil, med langt større fordel kan anvendes til de mange aktiviteter til forbedring af kvalitet, afsætning, planlægning af produktion m.m., som i dag gennemføres af producentorganisationerne. Det foreslås derfor, at midlerne overføres til producentorganisationerne i form af en øget støtte-procentsats til driftsfondene.

Fødevarerindustrien har ingen bemærkninger til rapporten, men finder overordnet betragtet, at markedet for frugt og grøntsager ikke bør subsidiæres.

På mødet i § 2-udvalget den 9. november understregede Dansk Erhvervsgartnerforening (DEG), at man er grundlæggende enig i, at markedsordningen skal være meget mere markedsorienteret. De forskellige foranstaltninger er vanskelige at gennemskue, og man ønskede at se nærmere på ordningen i en mere snæver gruppe.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 8. oktober 2004 i forbindelse med rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 18. oktober 2004, jf. aktuelt notat af 30. september 2004.

13. Forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 66/401/EØF, 66/402/EØF, 2002/54/EF, 2002/55/EF og 2002/57/EF for så vidt angår undersøgelser foretaget under officielt tilsyn og ligestilling af frø produceret i tredjelande KOM (2004) 263

Revideret genoptryk af grundnotat af 25. maj 2004. Ændringer er markeret i marginen.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2004) 263 endelig af 19. april 2004 fremsat forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 66/401/EØF, 66/402/EØF, 2002/54/EF og 2002/57/EF for så vidt angår undersøgelser foretaget under officielt tilsyn og ligestilling af frø produceret i tredjelande. Forslaget er oversendt til Rådet den 19. april 2004.

Kommissionen har under forhandlingerne udarbejdet et konsolideret forslag indeholdende senere ændringsforslag, jf. nedenfor under formål og indhold.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget forventes vedtaget som et a-punkt på et kommende rådsmøde.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Forslaget har til formål at forenkle procedurerne for certificering af frø, uden at det medfører, at frøets kvalitet forringes væsentligt. Forslaget har endvidere til formål at udvide ligestillingen af frø høstet i tredjelande. Forslaget vurderes på den baggrund at være i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

Formål og indhold

Certificering

I henhold til Rådets direktiver 66/401/EØF, 66/402/EØF, 2002/54/EF og 2002/57/EF om handel med henholdsvis frø af foderplanter, sædekorn, bederoefrø og frø af olie- og spindplanter kan frø kun certificeres, hvis de opfylder direktivernes bestemmelser, herunder at prøvetagning og analyse skal udføres officielt. Med henblik på at afprøve et mere forenklet kontrolsystem blev der med Kommissionens beslutning 98/320/EU indført en midlertidig forsøgsordning med prøvetagning og analyse af frø under officielt tilsyn. Beslutningen fastlagde betingelserne for prøvetagning og analyse under officielt tilsyn samt krav til prøvetagere, frøanalyselaboratorier og frølaboranter.

Forsøgsordningen blev med Kommissionens beslutning af 15. april 2002 forlænget til den 31. juli 2004 og med Kommissionens beslutning af 26. august 2004 til den 27. april 2005.

Forsøgsordningens resultater viser, at der under specificerede betingelser kan opnås en forenkling af procedurerne for officiel certificering af frø og korn, uden at der sker en væsentlig forringelse af frøets kvalitet sammenholdt med den kvalitet, der opnås ved officiel prøvetagning og analyse. Det foreslås derfor at gøre de forenkledede procedurer permanente ved at indføre de afprøvede forsøgsbetingelser i ovennævnte direktiver. På grundlag af de opnåede erfaringer foreslås dog følgende ændring af betingelserne: Andelen af officielle kontrolanalyser for partier analyseret under officielt tilsyn reduceres til 5% for alle arter i forhold til forsøgsbetingelserne på 10% for frø og 7% for korn.

Ved behandlingen af forslaget, er det foreslåede krav om, at der skal foretages officiel analyse af mindst 25 prøver pr. frøanalyselaboratorium og pr. botanisk artsgruppe bortfaldet. Derimod tilføjes forslag om bortfald af

kontrolprøver for partier prøvetaget med automatisk prøvetager og indførelse af anden passende overvågning. Desuden er der tilføjet et forslag om, at prøvetagning med henblik på officiel kontrol dyrkning også kan foretages af autoriserede prøvetagere. Endvidere er forslaget udvidet til også at omfatte grønsagsfrø. Gyldigheden af Kommissions beslutning 98/320/EF forlænges indtil ovennævnte forslag træder i kraft med det formål at opnå en glidende overgang. Desuden er der i direktiv 2002/54/EF indført mulighed for undtagelse fra reglerne for bederoer svarende til de gældende regler i de andre handelsdirektiver for frø.

Markbesigtigelse

Efter en forsøgsperiode på 5 år blev der med Rådets direktiv 98/96/EF indført bestemmelser om markbesigtigelse under officielt tilsyn. En nærmere evaluering af de indførte procedurer for autoriseret markbesigtigelse har vist, at markbesigtigelser under officielt tilsyn bør udvides til at omfatte alle afgrøder til produktion af certificeret frø.

Evalueringen har endvidere vist, at andelen, der kontrolbesigtiges af officielle markinspektører, kan reduceres til 5% for alle arter. Hermed bortfalder det tidligere forslag om en reduktion fra 20% til 10% for så vidt angår fremmedbestøvende arter, mens forslaget om en reduktion fra 10% til 5%, hvis der anvendes officiel laboratoriekontrol for sortsidentitet og sortsrenhed ved morfologiske, fysiologiske eller biokemiske procedurer som sådan bevarer.

Ligestilling af 3. lande

Fællesskabets ligestilling af frø høstet i tredjelande omfatter for nærværende kun bestemte kategorier af frø. For at opnå tilpasning til udviklingen på internationalt plan bør ligestillingen udvides til at omfatte alle slags frø, der opfylder de krav til kendetegn og undersøgelser og de bestemmelser om mærkning og forsegling, der er fastsat i Rådets direktiver 66/401/EØF, 66/402/EØF, 2002/54/EF og 2002/57/EF.

Udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse forventes at foreligge den 16. november 2004. Europa-Parlamentet forventes at godkende forslaget uden bemærkninger.

Gældende dansk ret

De berørte områder er reguleret af

- Lovbekendtgørelse nr. 261 af 26. april 1999 (lov om frø, kartofler og planter), som senest ændret ved lov nr. 279 af 25. april 2001.
- Bekendtgørelse nr. 1059 af 10. december 2003 om markfrø,
- Bekendtgørelse nr. 1060 af 10. december 2003 om sædekorn, og
- Bekendtgørelse nr. 54 af 24. januar 2000 om grønsagsfrø.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssigt vil en vedtagelse af forslaget medføre, at der skal gennemføres mindre ændringer af bekendtgørelserne om markfrø, sædekorn og grønsagsfrø. Samfundsøkonomisk forventes forslaget at sikre en forenkling af de eksisterende procedurer, således at de danske virksomheder opnår en større fleksibilitet samt reducerede omkostninger. Forslaget forventes ikke at få statsfinansielle konsekvenser, idet forslaget alene vedrører ændring af eksisterende brugerbetalte procedurer.

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark. Forslaget er delvist foranlediget af et gennemført tidsbegrænset forsøg og en evaluering af eksisterende procedurer, som begge viste, at der ikke vil ske en væsentlig reduktion af frøkvaliteten. Ligeledes forventes det, at omfanget af import af ligestillet frø produceret i tredjelande ikke vil ændres væsentligt i forhold til det nuværende niveau.

Høring

Forslaget har den 9. november 2004 været behandlet i §2-udvalget (landbrug), der støtter forslaget.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grundnotat i sagen den 25. maj 2004.

14. Forslag til Rådets forordning om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 2007/2000 om exceptionelle handelsforanstaltninger for lande og territorier, der deltager i eller er knyttet til Den Europæiske Unions stabiliserings- og associeringsproces samt om ændring af forordning (EF) nr. 2820/98 og ophævelse af forordning (EF) nr. 1763/1999 og forordning (EF) nr. 6/2000 KOM (2004) 739

Nyt notat.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2004) 739 af 26. oktober 2004 fremsendt forslag til Rådet om ændring af Rådets forordning (EF) nr. 2007/2000 om exceptionelle handelsforanstaltninger for lande og territorier, der deltager i eller er knyttet til Den Europæiske Unions stabiliserings- og associeringsproces samt om ændring af forordning (EF) nr. 2820/98 og ophævelse af forordning (EF) nr. 1763/1999 og forordning (EF) nr. 6/2000.

Forslaget følger efter en periode, hvor de handelspræferencer for sukker, der blev ydet landene på Balkan efter ikrafttrædelsen af forordning (EF) nr. 2007/2000, blev suspenderet som følge af svig og stigende eksport af sukker til EU ud over det normale produktions- og eksportkapacitetsniveau på Balkan.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 133, hvorefter Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal uden høring af Europa-Parlamentet.

Forslaget forventes vedtaget som et a-punkt på et kommende rådsmøde.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der er ikke redegjort for nærheds- og proportionalitetsprincippet, idet forslaget er et led i gennemførelsen af den fælles handelspolitik.

Formål og indhold

Det Europæiske Råd konkluderede på sit møde i Lissabon den 23.-24. marts 2000, at der forud for indgåelsen af stabiliserings- og associeringsaftaler med Balkan-landene skulle gennemføres en asymmetrisk handelsliberalisering for at fremme samhandlen med disse lande. Det forventedes dengang, at en yderligere markedsåbning ville bidrage til den politiske og økonomiske stabiliseringsproces i regionen, uden at der derved ville blive skabt negative bivirkninger for Fællesskabet.

Rådet vedtog derfor forordning (EF) nr. 2007/2000 om exceptionelle handelsforanstaltninger for lande og territorier, der deltager i eller er knyttet til Den Europæiske Unions stabiliserings- og associeringsproces samt om ændring af forordning (EF) nr. 2820/98 og ophævelse af forordning (EF) nr. 1763/1999 og forordning (EF) nr. 6/2000.

Tildelingen af forbedrede autonome handelspræferencer blev betinget af, at de pågældende lande indgik i et reelt administrativt samarbejde med Fællesskabet med henblik på at eliminere enhver risiko for svig. Desuden indførtes en beskyttelsesklausul (safeguard) således at præferenceordningen kunne suspenderes ved en massiv forøgelse af eksporten til Fællesskabet ud over det normale produktions- og eksportkapacitetsniveau.

For sukker gav præferenceordningen mulighed for, at landene på Balkan frit (uden told) kunne eksportere deres eget sukker til Det Indre Marked. Aftalen indebar i praksis, at Balkan-landene kunne eksportere hele deres egenproduktion af sukker til EU og i øvrigt dække det nationale forbrug af sukker via import fra verdensmarkedet – fx Thailand eller Brasilien. Balkan-landenes potentiale for eksport af sukker til EU under den hidtidige præferenceordning i forordning (EF) nr. 2007/2000 fremgår af tabel 1, som angiver produktionen af sukker i de enkelte lande.

Tabel 1: Sukkerproduktion på Balkan

	Serbien-Montenegro	Kroatien	Bosnien-Herc egovina	Makedonien	Albanien

2001	192.717 tons	120.238 tons	0 tons	18.521 tons	3.000 tons
2002	211.600 Tons	158.160 tons	0 tons	18.400 tons	-

Kilde: ISO yearbook 2002

I løbet af kalenderåret 2002 og 2003 steg den samlede import af sukker fra Balkan til et niveau, som efter Kommissionens opfattelse skabte markedsforstyrrelser i Fællesskabet. Af tabel 2 fremgår fordelingen af sukkerimporten mellem udførselslandene (som ikke nødvendigvis også er oprindelseslandene). Efter fortsat stigende import i 2003 besluttede Kommissionen i maj 2003 ved forordning (EF) nr. 764/2003 at iværksætte ovennævnte beskyttelsesklausul vedr. sukker. Undersøgelser foretaget af Kommissionen viste at de certificerings- og kontrolprocedurer, som var etableret i Balkan-landene var utilstrækkelige til at garantere sukkerets oprindelse. I første omgang var beskyttelsesklausulen i kraft for en periode på tre måneder. Denne periode blev senere forlænget indtil august 2004. Beskyttelsesklausulen satte i praksis en stopper for Balkan-landenes eksport af sukker til EU.

Tabel 2: Sukkerekseport fra Balkan til EU

	Serbien-Montenegro	Kroatien	Bosnien-Hercegovina	Makedonien	Albanien
1/1 - 31/12 2002	164.392 tons	49.413 tons	10.560 tons	3.967 tons	-
1/1 - 7/5 2003	104.593 tons	45.661 tons	4.854 tons	237 tons	-

Kilde: Kommissionen (Forvaltningskomiteen for sukker)

Kommissionen anser ikke den stigende import af sukker fra Balkan til EU for en sund og bæredygtig udvikling hverken for EU eller for Balkan. Balkan-landene skal derimod tilskyndes til at opbygge en bæredygtig sukkerproduktion baseret på en naturlig integration med EU's Indre Marked. Kommissionen mener at den nuværende ordning tilskynder Balkan-landene til at eksportere hele deres egen produktion og importere sukker til eget forbrug, hvilket ifølge Kommissionen skaber handelsstrømme, som tredjelande kan kræve kompensation for, hvis Balkan-landene bliver optaget i EU.

Kommissionen foreslår derfor en ændring af importordningen for sukker fra Vestbalkan. Det foreslås således, at der indføres toldfrie importkontingenter for sukker med oprindelse i følgende lande på Balkan:

Albanien:	1.000 tons
Bosnien-Hercegovina:	12.000 tons
Serbien-Montenegro:	150.000 tons

Bosnien og Hercegovina samt Serbien og Montenegro er ikke WTO-medlemmer og derfor har EU's unilaterale handelsindrømmelser umiddelbart kunnet trækkes tilbage og erstattes med importkontingenter uden hensyntagen til artikel XIX i GATT. Albanien er medlem af WTO, men har ikke haft nogen eksport af sukker til EU under præferenceordningen, og landet forventes ikke at kunne opnå kompensation for tilbagetrækningen af den tidligere handelsindrømmelse. I sin begrundelse for forslaget lægger Kommissionen dog op til at behandlingen af sukker tages op i de igangværende forhandlinger med Albanien om en ny associerings-aftale.

Forslaget vedrører kun ovennævnte tre lande, idet Kommissionen samtidig (med et andet forslag – jf. SEC(2004)1353) anmoder Rådet om at bemyndige Kommissionen til at indlede bilaterale forhandlinger med Kroatien og Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien (FYROM) med henblik på at opnå lignende aftaler om toldfrie importkontingenter.

Det foreliggende forslag om ændring af forordning (EF) nr. 2007/2000 indeholder desuden en ændring af artikel 1 for at præcisere, at vinimport til Fællesskabet fra Balkan-landene sker under importkontingenter og ikke som toldfri adgang uden kvantitative begrænsninger.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke afgive en udtalelse i sagen.

Konsekvenser

Som følge af forslaget vil EU's import af sukker fra Vestbalkan blive reduceret sammenlignet med perioden efter

EU's unilaterale handelsindrømmelser, der gav adgang til Det Indre Marked uden kvantitative begrænsninger. Der var begrundet mistanke om at en del af denne import ikke havde oprindelse på Balkan. Forslaget bevirker dog, at importen af sukker til EU fra Balkan vil kunne blive højere end den var i perioden forud for ikrafttrædelsen af forordning (EF) nr. 2007/2000, hvor import af sukker fra Balkan i praksis var umulig pga. prohibitive toldsatser.

Toldfrie kvoter for import af sukker fra Vestbalkan vil ikke have nogen indvirkning på EU-budgettet sammenlignet med den nuværende situation.

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

Høring

I forbindelse med høringen i § 2-udvalget (landbrug) den 9. november 2004 udtalte Landbrugsrådet, at man principielt støtter forslaget. Det bør dog undersøges, om det er hensigtsmæssigt at give Bosnia Herzegovina og Kroatien så store kvoter, som det er foreslået, idet der bør være en sammenhæng mellem størrelsen af egen produktion af sukker og kvoten.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen er ikke tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg.

1 Forslaget henhører under Justitsministeriets ressort.

2 I den nuværende ordning er der med henblik på styring af produktionen fastsat kvoter pr. medlemsland. Produktionskvoterne er opdelt i en såkaldt A-kvoté og en B-kvoté. A- og B-kvoterne kan tilpasses hvert år, så den subsidierede eksport ikke overstiger EU's WTO-forpligtelser. Sukker produceret ud over kvoterne, såkaldt **C-sukker**, eksporteres uden nogen form for støtte..

3 I henhold til Kommissionens henstilling (2003/361/EF) af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder. Henstillingen erstatter fra den 1. januar 2005 henstilling 96/280/EF. Ved mikrovirksomheder forstås virksomheder, som beskæftiger under 10 personer, og som har en årlig omsætning eller en samlet årlig balance på ikke over 2 mio. €.

4 Rådsforordning nr. 2792/1999 om de nærmere regler og betingelser for Fællesskabets strukturforanstaltninger for fiskeriet

5 Kommissionens forordning (EF) Nr. 366/2001 af 22. februar 2001 om gennemførelsesbestemmelser til de aktioner, der er fastsat i Rådets forordning (EF) nr. 2792/1999

6 Rådets Forordning (EF) Nr. 1260/1999 af 21. juni 1999 om vedtagelse af generelle bestemmelser for strukturfondene

7 En nærmere vurdering vil dog bl.a. forudsætte oplysninger om de områder der i løbet af 7-årsperioden udfases fra områder omfattet af konvergensmålet, jf. afsnittet om finansiering.

8 I henhold til Kommissionens henstilling (2003/361/EF) af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder. Henstillingen erstatter fra den 1. januar 2005 henstilling 96/280/EF. Ved mikrovirksomheder forstås virksomheder, som beskæftiger under 10 personer, og som har en årlig omsætning eller en samlet årlig balance på ikke over 2 mio. EUR.

9 Jf. KOM(2003) 658 Forslag til Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 2792/1999 om de nærmere regler og betingelser for Fællesskabets strukturforanstaltninger for fiskeriet, som blev vedtaget på rådsmøde den 19.juli 2004, som a-punkt.

10 Kommissionen har på det seneste møde i arbejdsgruppen nævnt, at der nok skal laves en justering af teksten i bilag II, og Kommissionen vil formentlig foreslå en konkret ændring

11 Klassifikationssystem i EU til inddeling af territoriale enheder (Territorial Units for Statistics), NUTS III svarer til amtskommuner i Danmark.

12 I relation til fiskeripolitikken overføres ligeledes finansieringen af internationale fiskeriaftaler fra eksterne politikker.

13 Regioner med BNP pr. capita på under 75% af EU's gennemsnit; Regioner der, såfremt EU ikke var blevet udvidet, ville have været under 75% grænsen, men som følge af udvidelsens statistiske effekter nu er over (phasing out regioner);

Samhørighedslande med BNI på under 90% af EU's gennemsnit; samt særlig støtte til regioner i EU's yderste periferi

14 Jf. lovbekendtgørelse nr. 316 af 03/05/2001.

15 Rådets forordning (EF) Nr. 2200/96 om den fælles markedsordning for frugt og grønsager, Rådets forordning (EF) Nr. 2201/96 om den fælles markedsordning for produkter forarbejdet på basis af frugt og grønsager samt Rådets forordning (EF) Nr. 2202/96 om en støtteordning for producenter af visse citrusfrugter.